

GŁOS

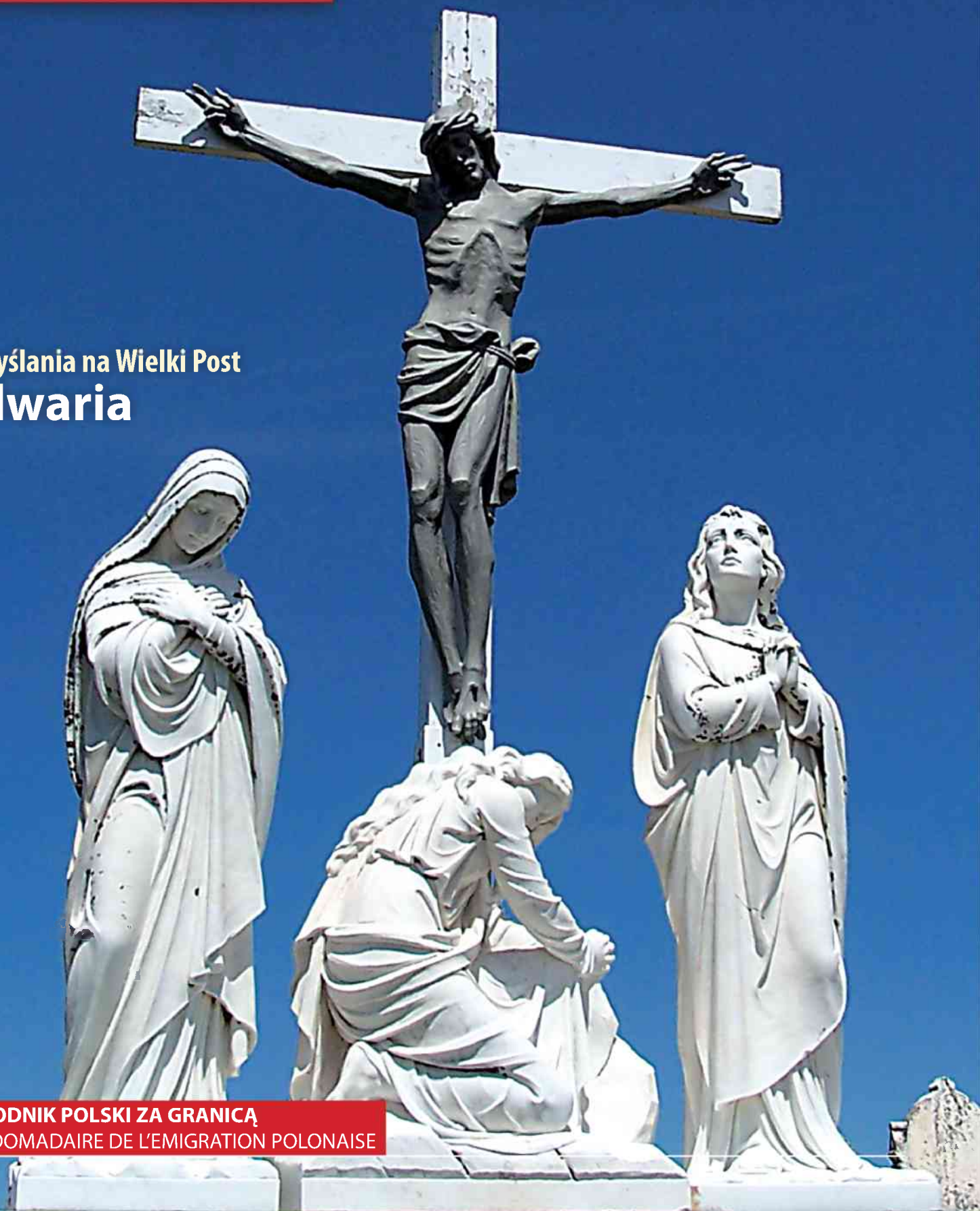
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr 14/2012 (2450) Rok LIII 1.4.2012

*Zbawienie przyszło
przez Krzyż...*

Rozmyślania na Wielki Post
Kalwaria

str. 2

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

ROZMYŚLANIA NA WIELKI POST

Kalwaria

Śpośród wszystkich dróg Pana Jezusa na ziemi ni ważniejsza była ta ostatnia, czyli droga na Kalwarię. Na niej Chrystus dopełnił swej godziny i „oddal życie na okup za wielu” (Mt 20,28).

Ks. prof. Sławomir Nowosad

Tym samym Jedyny i Najwyższy Kapłan złożył odkupieńczą ofiarę i wypełnił swoją kapłańską misję.

Rozważając krzyżową drogę Jezusa na Kalwarię, można dostrzec wszystko, co ważne jest w życiowej postudze tych, którzy sakramentalnie uobecniają Jego ofiarę za życie świata.

Dźwigając krzyż na Miejsce Czaszki, Chrystus napotykał wielu ludzi. W jakimś sensie można powiedzieć, że cała ludzkość towarzyszy Zbawicielowi na tej drodze. Jego ofiara jest zbawienna dla całego świata: „wszystkich bowiem – wszystkich mężczyzn i kobiety – Chrystus odkupił, dając im możliwość, by stali się przybranymi synami i córkami Ojca Przedwiecznego”. Droga krzyżowa i sam krzyż zawierają więc w sobie znak ukierunkowania chrześcijanina i zbawczej misji Chrystusa ku innym, jest to powołanie otwarte ku ludziom. To, co miało już swój wyraz w modlitwie w Ogrójcu, tutaj znajduje swoje potwierdzenie i realizację.

W dzisiejszym spotkaniu człowieka ze światem sekularyzacji może w życiu niejednego chrześcijanina pojawić się groźba i chęć upodobnienia się – właśnie do tego otaczającego świata. Chrześcijanie obecnie stają wobec swoistej pokusy, by byli tacy sami jak inni. Niesie to za sobą niebezpieczeństwo zagubienia własnej tożsamości. Dlatego przed każdym chrześcijaninem stoi nieustanny wysiłek formacji i umacniania w sobie świadomości swego postępowania i tożsamości poprzez coraz głębsze upodobnianie się do Chrystusa. Dzieje się to nade wszystko poprzez ciągłe nawracanie się i modlitwę, by „powracać do samej taski naszego powołania, rozważać bezmiar dobroci i miłości Chrystusa. Trzeba stale przypatrywać się swojemu powołaniu i wciąż na nowo dawać odpowiedź na Boże wezwanie. Ta formacja jest z istoty swojej chrystocentryczna, co oznacza stałe powracanie do Chrystusa Kapłana i Pasterza naszych dusz, bo w Nim znajduje się nieustający początek i niewyczerpane źródło formacji każdego chrześcijanina. Dopiero trwając w tej nieustannej formacji, chrześcijanin będzie mógł być z Bogiem blisko, ale tak, by – jak Święty proboszcz z Ars – poprzez modlitwę, ubóstwo, czystość, posłuszeństwo, a zwłaszcza ducha wyrzeczenia się siebie i przyjęcie krzyża, uświęcać siebie i tym lepiej uświęcać innych.

Popatrzmy na ewangeliczne spotkania Chrystusa z kobietami – zarówno te z Jego działalności apostołskiej, jak i te z drogi na Kalwarię wskazują na ich znaczenie i postanie dla sprawy Ewangelii i budowania Kościoła. Warto zwrócić tu uwagę na postać Samarytanki, której Chrystus objawia prawdę o tym, co jest prawdziwym kultem Boga; na Marię i Martę z Betanii, wobec których wypowiedziana została tajemnica paschalna; na kobiety jerozolimskie, współczujące Chrystusowi niosącemu krzyż; czy w końcu

na niebiblijną postać św. Weroniki, która stanęła na drodze krzyżowej Zbawiciela. Pod samym krzyżem, obok jednego apostoła, są obecne właśnie kobiety wraz z Maryją. Kobiety te będą pierwszymi świadkami pustego grobu i one pierwsze dadzą o tym znać apostołom. Na równi z mężczyznami kobiety mają więc udział w potrójnej misji Chrystusa, w tym w Jego misji kapłańskiej, co wyrasta z ich udziału w powszechnym kapłaństwie wiernych przez sakrament chrztu.

Obecność Maryi zarówno na drodze krzyżowej, na Kalwarii, jak i następnie wraz z modlącymi się uczniami w Wieczerniku jest wezwaniem do odczytania Jej miejsca i roli w życiu każdego chrześcijanina. Potrzeba, by każdy uczeń Chrystusa „wzrokiem duszy wpatrywał się w Maryję Dziewicę i Matkę Syna Bożego”. Maryja wyraża „tajemnicę owej nadprzyrodzonej płodności z Ducha św.”, a to z kolei „dotyczy istoty naszego szczególnego powołania w Kościele”. Stąd jest głęboko słuszne, by wszyscy chrześcijanie – przez Chrystusa – Jego Matce zawierzyli swoje życie, widząc w Niej Matkę także swojej życiowej drogi.

Obecność Maryi na Kalwarii wyraża Jej najgłębsze współcierpienie z Synem i złączenie się z Jego ofiarą macierzyńskim duchem, co jest szczytem „obecności Maryi w tajemnicy Chrystusa i Kościoła na ziemi”. Święty Jan, również obecny na Kalwarii, wcześniej w Wieczerniku otrzymał władzę sprawowania ofiary eucharystycznej, zaś od Chrystusa ukrzyżowanego dostał Maryję za Matkę. W nim cały Kościół „wziął Ją do siebie”. Ma to wielkie znaczenie dla wszystkich członków Kościoła.

Jak cały Kościół realizuje swoje macierzyństwo na wzór macierzyństwa Maryi, tak chrześcijanie powinni z uwagą rozważać tę tajemniczą prawdę o ich powołaniu do rodzicielstwa, także z tego samego Ducha, jaki został im dany w testamencie Krzyża. Jak Kościół uczy się od Maryi swego własnego macierzyństwa, tak ci, co należą do Chrystusa, tym bardziej winni się od Niej tego uczyć. Dlatego potrzeba, by „każdy z nas wziął Ją do siebie”, czyli aby pozwolił Maryi zamieszkać w domu swego życia jako Matce i Pośredniczce.

W życiu każdego wierzącego musi być miejsce na modlitwę skierowaną ku Matce. „A Ty, Maryjo, Matko Chrystusa, która wraz z Apostołem Janem przyjęłaś nas pod krzyżem jako swych synów umiłowanych, czuwać nieustannie nad naszym życiowym powołaniem. Tobie je zawierzamy [...], bądź z nami i prowadź nas [...]. Pomagaj nam do końca pełnić wolę Jezusa”.

Nawiedzając Wieczernik w Roku Świętym Jan Paweł II wzywał cały Kościół do wierności darowi Ostatniej Wieczerzy, mówił m.in.: „Bądźmy wierni zadaniu Wieczernika, wspaniałemu darowi Wielkiego Czwartku. Sprawujmy zawsze świętą Eucharystię z żarliwą pobożnością. Spędzajmy często długie chwile na adoracji Chrystusa eucharystycznego. Eucharystia niech będzie dla nas szkołą życia. W ciągu stuleci liczni Święci znajdowali w Eucharystii pokrzepienie obiecane im przez Jezusa w dniu Ostatniej Wieczerzy, sposób na przewyciężenie samotności, pomoc w znoszeniu cierpień, pokarm dający siłę, by znów wyruszyć w drogę po każdym rozczarowaniu, wewnętrzną energię, która pozwala dochować wierności dokonaniu wyborowi. Świadectwo, jakie będziemy umieli dawać Ludowi Bożemu, zależy w dużej mierze od naszej osobistej więzi z Eucharystią. Odkryjmy na nowo nasze powołanie w świetle Eucharystii! Pomóżmy także naszym Wspólnotom odkryć ten skarb w codziennej Mszy św., a zwłaszcza w uroczystej liturgii wielkanocnej lub także w tej zwykłej niedzielnej. Niech dzięki waszej pracy apostołskiej wzrasta miłość do Chrystusa obecnego w Eucharystii [...]. Stajemy tu bowiem u szczytu miłości: «umiłowaawszy swoich na świecie, do końca ich umiłował».” □

Telegram o tym, że brakuje... Wojtyły

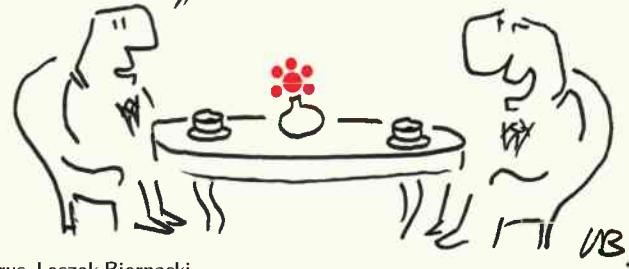
Nie będzie to pocieszająca refleksja. No chyba, że przyjąć, iż każde wskazanie palcem na zło... co podnosi własnie głowę, musi prędzej czy później doprowadzić do jego przezwyciężenia i do nowego triumfu dobra. Tylko czemu dopiero „później”? Z drugiej strony przecież cała historia świata tak nie prowadzi: prowadzi się właśnie do tej nieustannej próby sił. A mimo to nigdy nie przypuszczaliśmy, że zło, tkwiące niestety też naszym narodzie, tak prędko nas znowu osaczy, kiedy tylko zabraknie wśród nas... Pięć! Pięć! Pięć, którego świętość obeszła świat, wręcz paraliżowała zło; to w skali świata, ale i to nasze, polskie piekiełko. Prawda, która emanowała ze słów Jana Pawła II, z jego przenikliwego wzroku i przekonującego nauczania, z jego wian – w Boga, i w każdego człowieka – miała siłę uzwalania: w politycznych tłumach i w każdym człowieku, nie bierząc nawet zaciągów i niewolniczo zła, całym pokładem dobra, a przynajmniej jego śladów. Ludzkość w zetknięciu z nim stawiała się lepsza, a zło karłowaciało. Część tego „dobrego” działa się – w przestrzeni: politycznej, w Kościele i przekraczając pokolenia, w skali świata i naszego kraju – także za polskim przykładem i za naszym pośrednictwem. I może dlatego dzisiaj, w rocznicę śmierci Jana Pawła II, tak bardzo mi dolega, że w Polsce, zwłaszcza w Polsce – jego ojczyźnie, zło tak łatwo i tak wysoko podnosi głowę, przez tak wielu ludzi, i przeciwko niemu. Błogosławiony Janie Pawle, brakuje nam Ciebie! P.O.

– w przestrzeni: politycznej, w Kościele i przekraczając pokolenia, w skali świata i naszego kraju – także za polskim przykładem i za naszym pośrednictwem. I może dlatego dzisiaj, w rocznicę śmierci Jana Pawła II, tak bardzo mi dolega, że w Polsce, zwłaszcza w Polsce – jego ojczyźnie, zło tak łatwo i tak wysoko podnosi głowę, przez tak wielu ludzi, i przeciwko niemu. Błogosławiony Janie Pawle, brakuje nam Ciebie! P.O.

PRIMA APRILIS

-TUSK MA ZOSTAĆ PRZEWODNICZĄCYM KOMISJI EUROPEJSKIEJ!..

OSTATNIM!

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- Głosimy Chrystusa ukrzyżowanego – str. 5
- Droga Krzyżowa – str. 8
- O historii z emocjami – str. 11
- Dogmatyczna kampania socjalistów – str. 12
- «Je t'aime, moi non plus» – str. 13

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

Wobec kultury hedonizmu

Bogdan Dobosz

Wielki Piątek to dzień, w którym chrześcijanie w pominięciu śmierci Jezusa Chrystusa. Jan Paweł II w 2003 roku podczas rozważań związanych z tym szczególnym dniem mówił m.in.: „Nasze czasy naznaczone są niestety i wpływami mentalności uległej drzemającym w duszy ludzkiej skłonności do egoizmu. W środowisku społecznym, jak i w środkach masowego przekazu człowiek często poddawany jest naciskom ze strony treści, które w sposób natarczywy i bez pośredni albo zakamuflowany przepagują kulturę doczesności i hedonizmu”.

Minęło zaledwie kilka lat i słowa te nabierają nowej treści. Wychowaliśmy w Polsce pokolenie hedonistów, którzy postrzegają Kościół wg siebie i sprowadzają go do roli czysto instytucjonalnej, pojmowanej wyłącznie w wymiarze materialnym. Łatwo przypisać takiej instytucji atrybuty bogactwa, pazerności, rozciągającej błąd i grzechy pojedynczych ludzi na całą strukturę, przedstawiać Kościół jako coś „obcego” wobec społeczeństwa. Rozdzielać katolicyzm od narodu. Jesteśmy dziś świadkami powrotu do wulgarnego i prymitywnej propagandy, w której argumentacja oświeceniowa miesza się z postmarksyzmem i argumentami rodem z notatników partyjnych, pezetpeerowskich agitatorów. Do dyskursu społecznego w Polsce wprowadza się takie pojęcia jak „pasibrzuchy”, „katabasy”, „czarni”. To, co było do niedawna zarezerwowane dla chamskiego marginesu medialnego w rodzaju urbanowego „Nie” czy „Faktów i Mitów”, wyprzedza obecnie w „poważnych” dyskusjach emitowanych w „publicznej” telewizji czy radu.

ciąg dalszy na str. 6

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____ Rok (56,60€) Pół roku (30,30€) Miesiąc (5€)

Adres: _____ Przyjaciele „Głosu...” (69,60€) PDF/e-mail (49,90€)

Telefon: _____ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na Głos Katolicki – Voix Catholique 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
 Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
 w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

KUPON PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

Niedziela Palmowa – Męki Pańskiej

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 50, 4–7

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Pan Bóg mnie obdarzył językiem wymownym, bym umiał przyjąć z pomocą strudzonemu przez słowo krzepiące. Każdego rana pobudza me ucho, bym słuchał jak uczniowie. Pan Bóg otworzył mi ucho, a ja się nie oparłem ani się nie cofnąłem. Podąłem grzbietem moim bijącym i policzki moje rwącym mi brodę. Nie zastoniłem mej twarzy przed zniewagami i opluciem. Pan Bóg mnie wspomaga, dlatego jestem nieczuły na obelgi, dlatego uczyniłem twarz moją jak głąz i wiem, że wstydu nie doznam.

DRUGIE CZYTANIE

Flp 2, 6–11

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Filipian

Chrystus Jezus istniejąc w postaci Bożej, nie skorzystał ze sposobności, aby na równi być z Bogiem, lecz ogołocił samego siebie, przyjmawszy postać sługi, stawszy się podobnym do ludzi. A w tym, co zewnętrznie uznany za człowieka, unizył samego siebie, stawszy się postusznym aż do śmierci, i to śmierci krzyżowej. Dlatego też Bóg wywyższył Go nad wszystko i darował Mu imię ponad wszelkie imię, aby na imię Jezusa zgięto się każde kolano istot niebieskich i ziemskich, i podziemnych, i aby wszelki język wyznał, że Jezus Chrystus jest Panem ku chwale Boga Ojca.

EWANGELIA

Mk 15, 1–39

*Męka naszego Pana Jezusa Chrystusa wg św. Marka**Jezus przed Piłatem*

Wczesnym rankiem arcykapłani wraz ze starszymi i uczonymi w Piśmie i cała Wysoka Rada powzięli uchwałę. Kazali Jezusa związanego odprowadzić i wydali Go Piłatowi. Piłat zapytał Go: Czy Ty jesteś królem żydowskim? Odpowiedział mu: Tak, Ja nim jestem. Arcykapłani zaś oskarżali Go o wiele rzeczy. Piłat ponownie Go zapytał: Nic nie odpowiadasz? Zważ, o jakie rzeczy Cię oskarżają? Lecz Jezus nic już nie odpowiedział, tak, że Piłat się dziwił.

Jezus odrzucony przez swój naród

Na każde zaś święto miał zwyczaj uwalniać im jednego więźnia, którego żądali. A był tam jeden, zwany Barabaszem, uwięziony z buntownikami, którzy w rozruchu popełnili zabójstwo. Tłum przyszedł i zaczął domagać się tego, co zawsze im czynił. Piłat im odpowiedział: Jeśli chcecie, uwolnię wam króla żydowskiego? Wiedział bowiem, że arcykapłani wydali Go przez zawiść. Lecz arcykapłani podburzyli tłum, żeby uwolnić im raczej Barabasza. Piłat ponownie ich zapytał: Cóż, więc mam uczynić z Tym, którego nazywacie królem żydowskim? Odpowiedzieli mu krzykiem: Ukrzyżuj Go! Piłat odparł: Co więc złego uczynił? Lecz oni jeszcze

Bellini – Pieta

głośniej krzyczeli: Ukrzyżuj Go! Wtedy Piłat, chcąc zadowolić tłum, uwolnił im Barabasza, Jezusa zaś kazał ubiczować i wydał na ukrzyżowanie.

Król wyśmiany

Żołnierze zaprowadzili Go na wewnętrzny dziedziniec, czyli pretorium, i zwołali całą kohortę. Ubrali Go w purpurę i upłótnęli wieniec z ciernia, włożyli Mu na głowę. I zaczęli Go pozdrawiać: Witaj, królu żydowski! Przy tym bili Go trzcina po głowie, pluli na Niego i przyklękając, oddawali Mu hołd. A gdy Go wyszydźli, zdjęli z Niego purpurę i włożyli na Niego własne Jego szaty.

Droga krzyżowa

Następnie wyprowadzili Go, aby Go ukrzyżować. I przymusili niejakiego Szymona z Cyreny, ojca Aleksandra i Rufusa, który wracał z pola i właśnie przechodził, żeby niósł krzyż Jego. Przyprawdzili Go na miejsce Golgota, to znaczy Miejsce Czaszki.

Ukrzyżowanie

Tam dawali Mu wino zaprawione mirrą, lecz On nie przyjął. Ukrzyżowali Go i rozdzielili między siebie Jego szaty, rzucając o nie losy, co który miał zabrać. A była godzina trzecia, gdy Go ukrzyżowali. Był też napis z podaniem Jego winy, tak ułożony: Król żydowski. Razem z Nim ukrzyżowali dwóch złoczyńców, jednego po prawej, drugiego po lewej Jego stronie. Tak wypełniło się słowo Pisma: W poczet złoczyńców został zaliczony.

Wyszydzenie na krzyżu

Ci zaś, którzy przechodzili obok, przeklinali Go, potrząsali głowami, mówiąc: Ej, Ty, który burzysz przybytek i w trzech dniach go odbudujesz, zejźdź z krzyża i wybaw samego siebie. Podobnie arcykapłani wraz z uczonymi w Piśmie drwili między sobą i mówili: Innych wybawiał, siebie nie może wybawić. Mesjasz, król Izraela, niechże teraz zejdzie z krzyża, żebyśmy widzieli i uwierzyli. Lżyli Go także ci, którzy byli z Nim ukrzyżowani.

Śmierć Jezusa

A gdy nadeszła godzina szósta, mrok ogarnął całą ziemię aż do godziny dziewiątej. O godzinie dziewiątej Jezus zawołał donośnym głosem: Eloi, Eloi, lama sabachthani. To znaczy: Boże mój, Boże mój, czemuś Mnie opuścił? Niektórzy ze stojących obok, słysząc to, mówili: Patrz, woła Eliasza. Ktoś pobiegł i napętniwszy gąbkę octem, włożył na trzcinę i dawał Mu pić mówiąc: Poczekajcie, zobaczymy, czy przyjdzie Eliasz, żeby Go zdjął z krzyża. Lecz Jezus zawołał donośnym głosem i oddał ducha.

*(Wszyscy klękają i zachowują przez chwilę milczenie).**Po śmierci Jezusa*

A zastona przybytku rozdarła się na dwoje z góry na dół. Setnik zaś, który stał naprzeciw, widząc, że w ten sposób oddał ducha, rzekł: Prawdę, ten człowiek był Synem Bożym. □

Głosimy Chrystusa ukrzyżowanego

ks. bp Ignacy Dec

Uczniowie Chrystusa przyjęli, że przez śmierć krzyżową Jezus połączył wszystkich ludzi z Bogiem i między sobą. Dzieło zbawcze krzyża na wieki łączy człowieka z Bogiem i z drugim człowiekiem. Wyraźcą ją to wizualnie pionowa i pozioma belka krzyża. Dzięki krzyżowi grzeszni ludzie uzyskali prawo do życia z Bogiem w wieczności. Dzięki zbawczej śmierci na krzyżu zostały uchylone wyroki, jakie ludzie wydali na siebie przez swoje grzechy.

Z tego powodu krzyż Chrystusa stał się świętym znakiem w chrześcijaństwie, przedmiotem szczególnej czci i uwielbienia. Krzyż powędrował z pierwszymi uczniami Chrystusa w świat. Ponieśli go uczniowie wraz z prawdą Ewangelii, jako istotny element prawdy o zbawieniu świata.

Pierwszą teologię krzyża sformułował św. Paweł Apostoł, wielki konwertyta, który z żarliwego judaizmu przeszedł na jeszcze bardziej żarliwe chrześcijaństwo. Przypomnijmy niektóre Pawłowe teksty o krzyżu: „Razem z Chrystusem zostałem przybity do krzyża” (Ga 2, 19); „Co do mnie, nie daj Boże, bym się miał chlubić z czego innego, jak tylko z krzyża Pana naszego Jezusa Chrystusa” (Ga 6, 14); „Nauka bowiem krzyża głupstwem jest dla tych, co idą na zatracenie, mocą Bożą zaś dla nas, którzy dostępujemy zbawienia(...)”. My głosimy Chrystusa ukrzyżowanego, który jest zgorszeniem dla Żydów, a głupstwem dla pogan, dla tych zaś, którzy są powołani tak spośród Żydów i jak spośród Greków (jest) Chrystusem, mocą Bożą i mądrością Bożą” (1 Kor 1, 17–18, 23–24). Krzyż jest naszą chwałą, jest słowem Boga do człowieka o miłości nieskończonej. Jezus sam powiedział: „Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich” (J 15,13).

Krzyż zatem jest symbolem chrześcijaństwa i każdego chrześcijanina. Wierzący w Chrystusa, uznający Chrystusa za Boga i człowieka, nie może być nieporuszony wieścią, że Jezus umarł za niego, że dobrowolnie przyjął karę śmierci za tych, których umiłował aż do końca. Krzyż i wyznanie wiary nigdy nie były, nie są i nie będą sprawą prywatną. Człowiek nie jest samotną wyspą. Żyje wśród innych i z innymi. Ma prawo ujawniać publicznie, wobec innych

swoje poglądy, hierarchię wartości, oceny, w tym także swoje przekonania religijne. Nikt mu w tym nie powinien przeszkadzać. To jest jedno z jego podstawowych praw jako suwerennej osoby.

Z chwilą, kiedy dokonałem wyboru Chrystusa, wyboru Boga, mam obowiązek wiernego o Nim świadczenia. Przecież Jezus wyraźnie wezwał wszystkich swoich uczniów do składania świadectwa o Nim przed ludźmi: „Wy jesteście świadkami tego” (Łk 24, 48); Przypomnijmy sobie, w jakim stylu świadczyli o Chrystusie pierwsi jego uczniowie, Apostołowie. W czasie przesłuchania przed Sanhedrynem z ust Apostołów padły jasne słowa: „Rozsądźcie, czy słusznym jest w oczach Bożych bardziej słuchać was niż Boga? Bo my nie możemy nie mówić tego, cośmy widzieli i słyszeli” (Dz 4, 19–20). Innym razem było podobnie: „Trzeba bardziej słuchać Boga niż ludzi – odpowiedział Piotr, a także Apostołowie. Bóg naszych ojców wskrzesił Jezusa, którego wy straciliście, zawieszony na drzewie. Bóg wywyższył Go po prawicy swojej, jako Władcę i Zbawiciela, aby zapewnić Izraelowi nawrócenie i odpuszczenie grzechów. Dajemy temu świadectwo my właśnie oraz Duch Święty, którego Bóg udzielił tym, którzy Mu są posłuszni” (Dz 5, 29–32). Przypomnijmy też słowa samego Chrystusa: „Do każdego więc, kto się przyzna do Mnie przed ludźmi, przyznam się i Ja przed moim Ojcem, który jest w niebie. Lecz kto się Mnie zaprze przed ludźmi, tego zaprę się i Ja przed moim Ojcem, który jest w niebie” (Mt 10, 32–33).

Warto również, na zakończenie naszych rozważań o Chrystusowym krzyżu, przytoczyć słowa Ojca św. Benedykta XVI wypowiedziane w Nikozji w czasie jego pielgrzymki apostołowskiej na Cypr: „Wielu ludzi mogłoby

zapytać, dlaczego chrześcijanie często narzędzie tortury, znak cierpienia, porażki i upadku. To prawda, że krzyż wyraża wszystkie te rzeczy. Jednakże ze względu na Tego, który został wywyższony na krzyżu dla naszego zbawienia, krzyż ukazuje także ostateczny triumf Bożej miłości nad całym złem świata (...). Przemawia on do wszystkich, którzy cierpią: prześladowanych, chorych, ubogich, zepchniętych na margines społeczny, ofiar przemocy i daje im nadzieję, że Bóg może ich cierpienie przemienić w radość, osamotnienie – w poczucie duchowej bliskości, a śmierć – w życie. Krzyż daje upadłemu światu nieskończoną nadzieję”. □

WATYKAN | Tematowi rodziny poświęcone będą tegoroczne rozważania wielkopiątkowej Drogi Krzyżowej w rzymskim Koloseum. Jej autorstwo Papież powierzył włoskiemu małżeństwu, Danilo i Annie Marii Zanzucchi. Byli oni wcześniej bliskimi współpracownikami założycielki Ruchu Focolari, Chiary Lubich. Wśród focolarinów zainicjowali Ruch „Nowych Rodzin”. „Oczywiście Kościół przykłada szczególną uwagę do rodziny w wielu wymiarach i na całym świecie” – powiedział autor tegorocznej Drogi Krzyżowej. „Rodzina bardziej uświadomiła sobie, że jest Kościołem oraz że ma w związku z tym także więcej obowiązków wobec społeczeństwa; pomyślny choćby o wychowaniu dzieci. Jest wiele oznak tego zainteresowania. Pamiętam, że kiedy tylko wybrano Jana Pawła II, powołał on Papieską Radę ds. Rodziny. Angażował się, by uznać i dowartościować wkład rodziny w Kościół i w życie społeczne. Co więcej zwołał Synod Biskupów poświęcony rodzinie, właśnie świeżo po wyborze na papieża. Owocem tego Synodu była jego słynna adhortacja Familiaris consortio, która jest najbardziej wymownym i kom-

pleksowym traktatem dla rodzin na świecie. Do dziś inspiruje ona również wiele ruchów kościelnych związanych z rodzinami, w tym nasz. Benedykt XVI też nas zaprosił, doceniając naszą pracę na rzecz rodziny, którą zainicjował Jan Paweł II” – mówił Zanzucchi. **WARSZAWA** | Parlamentarzyści opozycji nie mają wątpliwości – stanowisko Polskiego Związku Piłki Nożnej, wyrażone w Regulaminie użytkowania stadionów, a zakazujące wnoszenia na stadiony „materiałów religijnych”, jest jawnym złamaniem Konstytucji, alarmuje „Nasz Dziennik”. Zdecydowano złożyć interpelację do ministerstwa sportu i turystyki, aby ta „podjęła wszelkie działania”, które skłonią Grzegorza Latę, prezesa PZPN, i zarząd tej organizacji „do natychmiastowego zaprzestania łamania Konstytucji RP”. Powołują się przy tym na art. 53 Ustawy Zasadniczej, który głosi, że „Wolność uzewnętrzniania religii może być ograniczona jedynie w drodze ustawy i tylko wtedy, gdy jest to konieczne do ochrony bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego, zdrowia, moralności lub wolności i praw innych osób”. □

Wobec kultury hedonizmu

...ciąg dalszy ze str. 3

Tworzy to specyficzną atmosferę, w której doskonale odnajdują się polityczne szumowiny w rodzaju „palikociarzy” czy byli propagandyści peerelu.

Przesilenie?

Niestety niewielką oryginalnością wykazuje się obecny rząd. Wyczuwając wiejący w Polsce wiatr antyklerykalizmu, Platforma Obywatelska postanowiła podłączyć się pod niego. Partia rządząca wg schematów polityki wizerunkowej nie mogła owej atmosfery przecież przeoczyć i postanowiła w wyścigu o notowania sondaży sięgnąć po elektorat Palikota. Tym bardziej, że jej notowania ostatnio osłabły...

Już wcześniej Platforma wykonywała pod adresem Kościoła liczne „pijarowskie” gesty wrogości. Sytuacja była jednak inna i rządzący chcieli uzyskać jeśli nie wsparcie, to przynajmniej neutralność Kościoła. Premier Tusk przed poprzednimi wyborami zawarł nagle ślub katolicki, przed każdymi wyborami udawał się też na pokazową pielgrzymkę do jednej z matopolskich świątyń, a postowie po zwracali się do kard. Stanisława Dziwisza o rekolekcje w jego metropolii. Miało to stwarzać pozory partii ludzi wierzących, dbających o swój rozwój duchowy. Czasy się jednak zmieniły, a wraz z nimi – „religijność” polityków PO, która delikatnie mówiąc, poza niektórymi wyjątkami, znacznie „ostygła”.

Zapowiedzi zmiany polityki było więcej. Wystarczy tu przypomnieć słynne zdanie Tuska z exposé o tym, że „nie będzie kłękał przed biskupami”. Później przyszedł podstępny pomysł obciążenia samorządów finansowaniem katechezy w szkołach publicznych. Teoretycznie niewiele to zmienia. Problem jednak w tym, że rząd, przeliczając coraz to nowe obowiązki na samorządy, zwykle nie przekazuje środków na ich realizację. I tak atak na Kościół i religię zostanie przeniesiony na poziom samorządów. Przeniesienie bowiem ciężaru wynagradzania katechetów na samorządy, które mają coraz mniej pieniędzy, ma doprowadzić do skonfliktowania społeczności lokalnej z proboszczem. Kiedy zabraknie pieniędzy na pomoc społeczną, sprzątanie szkół, odśnieżanie, „życzeniwi” wskażą, ile to pieniędzy „marnuje się” na finansowanie religii. Natychmiast też pojawią się postulaty usunięcia jej ze szkół i przeniesienia do przykościelnych salek katechetycznych, które przecież stoją puste...

We wszystkich tych działaniach chodzi o wskazanie Kościoła jako „wroga ludu” i zdyskredytowanie jego działalności, a nie o realne oszczędności. Działanie takie wpisuje się w całościowy plan izolacji Kościoła od społeczeństwa. Tutaj wydaje się, że po postanowiła

zlikwidować lub przynajmniej nadszarpnąć ostatni niezależny autorytet w kraju. Nie lubią konkurencji...

Sprawę likwidacji przez rząd Funduszu Kościelnego można potraktować jako pewien rodzaj przesilenia w relacji władzy z Kościołem w Polsce.

Fundusz Kościelny

Zacznijmy od historii. Fundusz Kościelny to efekt prześladowań polskiego Kościoła. Komuniści skonfiskowali kościelne dobra i rzucili mu ochłap w postaci Funduszu. Fundusz powołano w 1950 r.(!), w okresie najciemniejszej nocy stalinowskiej, jako rekompensatę za przejęcie przez państwo dóbr kościelnych (i należących do związków wyznaniowych) na rzecz Skarbu Państwa. Po 1999 r. to działanie uznano zresztą za bezprawne. W PRL około dwóch trzecich fundusze z budżetu szło na cele antykościelne. W III RP ustalono, że do Funduszu będą wpływać dochody uzyskiwane z przejętego przez państwo majątku kościelnego. Następnie miał on być dzielony między kościoły proporcjonalnie do zabranych nieruchomości. Nigdy tak się nie stało, fundusz od 1990 r. jest zasilany z budżetu państwa i, co ważne, dzielony pomiędzy wszystkie oficjalne związki wyznaniowe – nawet te, którym nieruchomości nie odebrano. Warto dodać, że przekazywane kwoty są kilkakrotnie niższe od tych, jakie można by uzyskać z użytkowania zabranej ziemi...

Z Funduszu Kościelnego pokrywane są ubezpieczenia duchownych, którzy nie mają umów o pracę, m.in. misjonarzy i zakonników zakonów kontemplacyjnych. Fundusz finansuje też działalność charytatywną, oświatowo-wychowawczą, remonty i konserwację zabytków sakralnych oraz utrzymanie wydziałów teologicznych na wyższych uczelniach. Działa na rzecz wszystkich kościołów i związków wyznaniowych. W 2011 r. na Fundusz Kościelny rząd przekazał 89 mln zł.

Ponieważ część skonfiskowanych dóbr Kościół odzyskał (Kościół utracił w PRL 155 tys. ha ziemi, likwidowana właśnie Komisja oddała około 66 tys. ha), a o resztę teoretycznie może ubiegać się na drodze sądowej, obecny kształt Funduszu Kościelnego rzeczywiście wymagał zmiany. Kościół sam zwracał się o to wielokrotnie. Można przypomnieć tu choćby głos metropolity lubelskiego i byłego sekretarza Episkopatu abpa Stanisława Budzika, który sam ocenił, że „Fundusz Kościelny jest instytucją anachroniczną. (...) Dlatego Episkopat postuluje jego przekształcenie. Nie będzie do tego potrzebna zmiana konkordatu. Nie reguluje on spraw ubezpieczeń i finansów Kościoła”.

Rząd nie podejmował długo dialogu, aż wreszcie zaskoczył dość niespodziewaną „reformą” całkowitej likwidacji Funduszu i zastą-

Z KRAJU

- W Polsce odbył się IX Zjazd Gnieźnieński – wielkie spotkanie polityków, duchownych, działaczy religijnych i świeckich intelektualistów.
- Prezydent Komorowski podpisał postanowienie o przedłużeniu do października 2012 r. misji Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Afganistanie.
- Pierwszy w kraju pomnik pamięci pary prezydenckiej oraz pozostałych ofiar katastrofy smoleńskiej odsłonięto w Mysłowicach. W uroczystości uczestniczył prezes PiS, Jarosław Kaczyński. Już pierwszej nocy pomnik zdewastowano.
- Premier Tusk przyznał, że nie widzi potrzeby ekshumacji ofiar katastrofy smoleńskiej. Jego zdaniem normalne jest, że nie wszystkie „dane dotyczące ciał” są „perfekcyjne”. Prokuratura zdecydowała ostatnio o ekshumacji i ponownej sekcji szczątków Przemysława Gosiewskiego i Janusza Kurtyki. Jednocześnie wojskowa prokuratura nie zgodziła się na udział w czynnościach znanego amerykańskiego patologa, którego obecności chciała rodzina Gosiewskiego.
- 10 kwietnia, w 72. rocznicę zbrodni katyńskiej, na Polskim Cmentarzu Wojennym w miejscu mordu

zabraknie jakichkolwiek przedstawicieli polskich władz. Do Rosji nie wybiera się ani prezydent, ani premier, ani nawet marszałek Sejmu czy przedstawiciele parlamentu.

- Na spotkaniu Komisji Wspólnej Rządu i Episkopatu min. Boni, przedstawił projekt likwidacji Funduszu Kościelnego i wprowadzenie odpisu 0,3 proc. podatku na Kościoły i związki wyznaniowe. Z tych środków miałyby być finansowane składki na ubezpieczenie części duchownych. Nie tylko byliśmy zaskoczeni projektem rządu, ale był on w naszym odczuciu dyktatem – powiedział dziennikowi „Rzeczpospolita” abp Głódź, metropolita gdański.

- Minister rolnictwa Sawicki (PSL) ujawnił, że plan likwidacji Funduszu Kościelnego i wprowadzenia w zamian odpisu podatkowego nie jest propozycją rządu, a „pomysłem Michała Boniego”.

- Postowie uchwalili ustawę, która uprawnia prezydenta Komorowskiego do ratyfikacji umowy o małym ruchu granicznym z Rosją.

- Media ujawniają, że 2 marca na szczycie w Brukseli, oprócz podpisania traktatu fiskalnego,

Tusk bez akceptacji rządu zgodził się na dodatkowe uzgodnienia. Regulują one procedury postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości przeciw państwom, które naruszają reguły paktu. Z korespondencji rządowej wynika, że Rada Ministrów, upoważniając premiera do podpisania paktu, nie znała treści dodatkowych uzgodnień. Dokumentów w ogóle nie dostała Sejmowa Komisja ds. UE, która w trybie konsultacji wyraziła swoje stanowisko w sprawie paktu. Do paktu fiskalnego kraje UE mogły zgłaszać zastrzeżenia, co zrobiły Belgia i Bułgaria. Polska nie tylko tego nie zrobiła, ale też nie było nad tym nawet żadnej dyskusji.

- Wg TNS OBOP 69 proc. ankietowanych Polaków źle ocenia pracę rządu; a 62 proc. ma złe zdanie o działaniach premiera.

- Premier szykuje sobie więc synekurę? Informację tygodnika „Uważam Rze”, że Donald Tusk jest jedynym kandydatem EPP (Europejskiej Partii Ludowej) na stanowisko przewodniczącego Komisji Europejskiej w 2014 roku, potwierdziły dwa niezależne źródła. Sam Tusk twierdzi, że „naprawdę nic o tym nie wie”. □

pienia go możliwością odpisu na rzecz związku wyznaniowego 0,3% płaconego podatku dochodowego. Przez media przeszła fala poparcia dla idei „sprawiedliwości społecznej”, a antyklerykalni internauci wypisywali np. takie rzeczy: „(rząd) chce odciąć czarnych od darmowej kasy. Będzie bełkot o wyjątkowej roli kościoła i tysiącletniej historii. Oczywiście aktywizuje się sekta z konusem na czele”. Swoją drogą ów internauta, gdyby nie obecność Kościoła katolickiego w życiu narodu, formułowałby zapewne dziś swoje „przemyslenia” np. cyrylicą. Ale to już osobny temat.

Błędy własne

Projekt likwidacji Funduszu Kościelnego można by uznać od biedy za jedną z wielu nieudanych „reform” obecnego rządu. Można by, gdyby nie towarzyszył temu konkretny kontekst społeczny. Zaledwie kilkanaście dni wcześniej na ulice miast wyległy feministki „przecinające pępowinę łączącą państwo z Kościołem”. Frekwencja była marna, ale występy te odpowiednio nagłośniono. Media rozpisywały się o pazerności i wielkich majątkach kleru, przy okazji wyciągano afery pedofilskie i dodatkowo podlewano sosem rzekomego wtrącania się Kościoła w sprawy państwa. Doszła do tego szarża „palikociarzy”, wystąpienie minister edukacji ze wspomnianym wcześniej projektem opłacania katechetów przez samorządy, czy zapowiedź premiera likwidacji etatów kapelanów w wojsku. Wszystko to układa się w szerszy scenariusz działań polityków po i „skok” na elektorat „palikociarzy”.

Kościół znalazł się w sytuacji trudnej. Do tej pory dość umiarkowanie bronił swojej obecności w życiu publicznym, starał się też nie dać wciągnąć w konflikty światopoglądowe i polityczne. Tak było w czasie demonstracji w obronie Krzyża na Krakowskim Przedmieściu, zabrakło też np. pełnej jednogłośności w obronie tv „Trwam”. Wydaje się, że ta ostrożność episkopatu, ale też inne popełnione błędy (zatrudnienie b. funkcjonariusza SB do „pomocy” przy odzyskiwaniu mienia kościelnego, co stało się przyczyną wmanewrowania podmiotów Kościoła w niezbyt przejrzyste interesy z postkomunistycznym układem biznesowym), rozzuchwaliły przeciwników Kościoła. Co więcej, Kościół w Polsce znalazł się w sytuacji niewygodnej. Jeśli teraz upomni się o swoje prawa jednym głosem, jego przeciwnicy będą wytykali, że robi to tylko wtedy, kiedy chodzi o sprawy majątkowe, czyli o pieniądze.

Reakcja Kościoła

Wydaje się, że rząd wywoła jednak słynną postawę „non possumus”, którą kojarzy się z działalnością naszego Prymasa Tysiąclecia

ks. Stefana kard. Wyszyńskiego. „Polska nie może rozwiązywać problemów budżetu poprzez walkę z Kościołem” – oznajmił prymas Józef Kowalczyk. Prymas dodawał, że episkopat nie godzi się na likwidację Funduszu, lecz na jego przekształcenie, które powinno być wynikiem dialogu. Przypomniat, że ci sami politycy, którzy dzisiaj „wytaczają armaty” przeciwko Kościołowi, kiedyś prosili go o pomoc, szukali w nim schronienia.

Pamięć polityków bywa jednak krótka i wybiórcza. Warto tu zwrócić uwagę na ripostę Tuska, który niemal natychmiast odpowiedział, że słowa prymasa „nie mają związku z rzeczywistością”.

Głosy krytyki dochodzą zresztą także z innych związków religijnych, od żydów po prawostawnych. Prezes Polskiej Rady Ekumenicznej, prawostawny abp Jeremiasz uważa, że jeśli strona rządowa zaproponowałaby możliwość przekazywania nawet 1% podatku, to i tak byłoby to nieadekwatne do utraconych nieruchomości i do potrzeb Kościołów mniejszościowych. Przestrzega także, że w ostatecznym rachunku państwo może więcej stracić niż zyskać, bo Kościoły mogą być np. zmuszone do ograniczenia swojej działalności opiekuńczo-wychowawczej.

Co dalej?

Poza dość merkantylnymi działaniami niektórych polityków, którzy nie mają wyobraźni, by zobaczyć „owoce” swojej antyklerykalnej kampanii za lat kilkanaście, mamy tu do czynienia z większą próbą sił i debatą nad miejscem Kościoła w państwie. W krajach UE stosowane są różne rozwiązania. Od postrewolucyjnego modelu francuskiego, przez model Kościołów państwowych (np. Dania), po systemy życzliwe wyznaniom lub je wręcz wspierające (Grecja). Nie wiedzieć czemu krajowi antyklerykałowie zapatrzeni są głównie w model francuski i to ten bliższy czasom miejscowej rewolucji, zwanej „wielką”. Tymczasem jest to działanie niekonstytucyjne. W tym miejscu trzeba przypomnieć, że podpisana jeszcze przez Kwaśniewskiego(!) ustawa zasadnicza z 2 kwietnia 1997 r., regulując stosunki państwo-Kościół, nie używa ani pojęcia świeckości państwa (występuje na przykład w konstytucji francuskiej), ani zasady rozdziału Kościoła od państwa (występuje w konstytucji Portugalii czy Łotwy). Jej art. 25 mówi jedynie o bezstronności religijnej władz, autonomii i niezależności Kościołów i państwa, wzywając, co ważne, obie instytucje do współdziałania dla dobra człowieka i dobra wspólnego. Ktoś już dawno Konstytucji nie czytał... □

Bogdan Dobosz

ZE ŚWIATA

- W Budapeszcie odbyła się patriotyczna manifestacja z okazji święta narodowego tego kraju. Jej uczestnicy manifestowali poparcie dla rządu Orbana. Na manifestację przybyła duża grupa Polaków, którzy odpowiedzieli m.in. na wezwanie klubów „Gazety Polskiej”, Ruchu Społecznego im. Prezydenta RP Kaczyńskiego i Solidarnych 2010. Wielotysięczny tłum zgotował naszym rodakom owację w podziękowaniu za ich solidarność.
- W Berlinie zebrało się niemieckie Zgromadzenie Federalne, które wybrało nowego prezydenta Niemiec. Został nim Joachim Gauck. Prezydent Komorowski podczas rozmowy telefonicznej zaprosił nowego prezydenta Niemiec do złożenia pierwszej wizyty zagranicznej w Warszawie.
- Prezydent Słowacji Gasparowicz powierzył szefowi lewicowej SMER Fico misję powołania rządu. SMER wygrał wybory z poparciem 44,4 proc. głosów.
- Na 8 miesięcy przed wyborami na Litwie rozpadła się koalicja rządząca, którą tworzyli konserwatyści i dwie partie liberalne. Rozpoczęły się negocjacje w sprawie powołania rządu mniejszościowego, który dotrwałby do wyborów.

- Najwyższy Specjalistyczny Sąd Ukrainy 15 maja rozpatrzył kasację wyroku siedmiu lat więzienia dla byłej premier Julii Tymoszenko.
- Deputowany Bloku Tymoszenko, Szkil, przedstawił projekt ustawy antyaborcyjnej. W ciągu 20 lat zamordowano 40 mln dzieci nienarodzonych. Ukraińskie Kościoły wystąpiły z kolei przeciw propagandzie homoseksualizmu.
- Rosyjskie oddziały prewencji OMON rozpedziły kolejną manifestację. Tym razem poszło o pikietę przed siedzibą należącej do Gazpromu telewizji NTV.
- 28 marca w Parlamencie Europejskim odbędzie się kolejne wystąpienie publiczne ws. katastrofy smoleńskiej.
- 7 tys. osób wzięło udział w wiecu w Wilnie, domagając się obrony oświaty mniejszości narodowych, w tym przede wszystkim oświaty polskiej.
- Prezydent Francji, Sarkozy, w uznaniu zasług na rzecz demokracji i przyjaźni polsko-francuskiej uhonorował marszałka Senatu RP Borusewicza Orderem Legii Honorowej.
- Przypadająca na 28 kwietnia 65. rocznica akcji „Wista”, która poległa na wysiedleniu ludności

ukraińskiej z południowo-wschodniej Polski na zachód kraju, będzie upamiętniona w obwodzie lwowskim jako Dzień Żałoby.

- Skazany na śmierć za współudział w zamachu na mińskie metro w 2011 r. Kawaliou został rozstrzelany. Prawdopodobnie rozstrzelano także drugiego ze skazanych, Kanawataua. Rodziny zwracają uwagę, że proces był daleki od zasad sprawiedliwości, a liczne wątpliwości świadczyły na rzecz oskarżonych.

- Głodującego białoruskiego opozycjonistę Kawalenkę podłączono przymusowo do kroplówki w mińskim szpitalu więziennym.

- Wielkiej Brytanii dalej od Unii, a bliżej do USA? Brytyjczycy i Amerykanie znów mówią o „specjalnych relacjach” i największym sojuszu w historii świata. Takie słowa padły po spotkaniu prezydenta Obamy i brytyjskiego premiera Camerona.

- Japoński rząd zapowiedział, że zestrzeli raketę wynoszącą północnokoreańską satelitę na orbitę, jeśli przeleci ona nad terytorium tego kraju.

- Teheran informuje o wyprodukowaniu przez Iran nowego zwiadowczego samolotu bezzałogowego. Szaparak (Motyl). □

Droga Krzyżowa

Stacja I: Skazany na śmierć

Pycha ludzka umiera kwadrans po śmierci fizycznej człowieka – miała powtarzać często św. Teresa z Avila. Odkąd człowiek sam siebie wyrzucił z raju, stracił poczucie rzeczywistości. Żyje, udowadniając sobie i innym, że potrafi zbudować raje jeszcze lepsze – swoje idealne światy. Tylko że nie ma w nich miejsca na grzech, skruchę, nawrócenie. Chrystus do krwi pobity, przebaczący, miłosierny... wydaje się reliktem innej epoki. To dobre dla słabych, dla tych, którzy „wymiękają”, nieudaczników. Nowoczesny superman, mister Piłat, dobroczyńca ludzkości, wielki humanista, nie potrzebuje Wielkiego Piątku. Tym samym staje się jego nieuchronnym sprawcą.

„Bóg sprzeciwia się pysznym, pokornym zaś daje taskę” (Jk 4, 6). Wóz pełen dobrych dzieł, ciągnięty przez pychę, stoczy się do piekła; ciągnięty zaś przez pokorę, nawet natadowany grzechami, może doprowadzić do nieba. Zdarza się, że ten, kto uważa się za splamionego przed Bogiem, jest w rzeczywistości wspólnie przyodziany w najgłębszą pokorę. Wszystkie winy pierzchają przed Bogiem, jedynie pycha stawia opór. „Zgrzeszyłem” – oto najlepsza znajomość siebie.

Stacja II: Przygnieciony krzyżem

Nie potępij siebie ani innych. Nieszczęścia osobiste są dla nas bardzo pouczające. Nasza natura jest taka, że musi zderzać się z przeszkodami, aby stwierdzić ich szkodliwość. „Kto nie ma doświadczenia, wie mało” (Syr 34, 10). Niczym niezmacone zadowolenie z siebie jest niebezpieczne. Kto poznał zagrożenia, jest bardziej uważny.

Trzeba unikać brawurowych sytuacji, nieprzewidzianych złych okazji – tego demona demonów. Żeglarze zaznaczają na mapach morz podwodne skały, które zauważyli. My także na podstawie dotychczasowych grzechów możemy sporządzić „duchową mapę” naszej żeglugi, nanosząc na nią przyuczyny upadków, złudzenia i braki przezorności, które sprowadzają nas na bezdroża.

Stacja III: Upadający

Nawet jeśli stwierdzisz, że popełniasz wiele grzechów z powodu słabości, niech cię to nie dziwi. To nie ci, którzy popełniają najmniej grzechów, są najbardziej święci, lecz ci, którzy są najbardziej wielkoduszni i kochający. Nigdy nie odnoszą ran ci, którzy nie walczą. Natomiast zawsze doznają jakiegoś uszczerbku ci, co z pasją atakują wroga. Gdybyśmy tylko mieli w sobie pełnię miłości...

Gdy zrobi się otwór w całkowicie napętnionej beczce, nie wypytynie z niej ani jedna kropla wina, dopóki z wierzchu nie dopuści się powietrza. Jeśli tylko w części jest wypętniona, zaraz po otwarciu popłyynie wino. Jeśli nie obfituje w nas miłość Boża,

jakakolwiek pokusa sprawi, że utracimy to, co mamy. O ile bardziej byłibyśmy wyrozumiali dla innych, gdybyśmy wzięli sobie do serca, że miara Boża wybacza nie tylko siedem razy, ale siedemdziesiąt siedem razy. Gdy zdarza ci się grzeszyć, nie dziw się temu. Gdybyście rzeczywiście poznali, kim jesteśmy, wówczas zamiast się dziwić, że leżymy na ziemi, dziwilibyśmy się, że nie możemy stać.

Stacja IV: Spotykający Matkę

„Twoją duszę miecz przeniknie”. Bolesne przeżycia ratują nas z ospałości. Nie ma wierzchowca szybszego niż ten, który wyrwał się z wilczych kłów. To właśnie sprawiają próby doświadczone przez świętych. Zamiast zwiesić ramiona i poddać się beznadziei, stają się oni jeszcze bardziej gorliwi w czynieniu dobra. Mówił św. Jan Chryzostom: „Podobnie jak myśliwy zadrasnawszy skórę lwa sprawia, że zwierzę staje się jeszcze bardziej szalone i niepokonane, tak samo wróg rodzaju ludzkiego, usiłując zadać wam głęboką ranę, sprawia, że podwajacie waszą wielkoduszność i oddanie dobrym dziełom”. Weź swe serce i złóż delikatnie w dłonie naszego Pana w oczekiwaniu, aż je uleczy z żalów i zniechęceń. Tak postępując, wiele zyskasz i odniesiesz korzyść z faktu, że inni cię zranili.

Stacja V: Cyrenejczyk – zmuszony do pomocy

Pytał niegdyś pewien święty człowiek napotkanych na ulicy: „Gdybyś znalazł worek złotych monet, jak byś postąpił?”. „Oddałbym właścicielowi” – odpowiedział pierwszy. „Jesteś głupi” – rzekł starzec. Drugi odpowiedział: „Nie jestem naiwny. Zabrałbym dla siebie”. „Jesteś podły” – zawyrokował święty. Trzeci powiedział: „Jak mogę ci na to odpowiedzieć? Jak powie-dzieć, w jaki sposób w takiej sytuacji się zachowam? Czy mogę być z góry pewien, że znajdę siły by ugasić zły odruch? Ufam jednak, że Bóg pomoże mi przewyciężyć go i pomoże mi oddać torbę właściwemu człowiekowi”. Starzec się ucieszył: „Jesteś mądry! Tak należy odpowiedzieć”.

„Wy zaś, którzy mówicie: «Dzisiaj albo jutro udamy się do tego oto miasta i spędzimy tam rok, będziemy uprawiać handel i osiągniemy zyski», wy, którzy nie wiecie nawet, co będzie jutro. Bo czymże jest życie wasze? Parą jesteście, co się ukazuje na krótko, a potem znika. Zamiast tego powinniście mówić: «Jeżeli Pan zechce, i będziemy żyli, zrobimy to lub owo». Teraz zaś chętnie się w swojej wyniosłości. Każda taka chętność jest przewrotna” (Jk 4, 13–15).

Stacja VI: Weronika – święte Oblicze

„Będę szukał oblicza Twego, Panie. Nie zakrywaj przede mną swojej twarzy”

(PS 27, 11). Niestety najczęściej dbam tylko o zachowanie swojej własnej. A jeszcze częściej nie o zachowanie twarzy chodzi, ale dobrego wrażenia. Szybkiego efektu. Nic bardziej nie utrwała naszych wad niż pośpiech i powierzchowność. Cóż innego sprawia, że ptaki pozostają w sieci, jeśli nie to, że wpadłszy w nią, chcą się czym prędzej wydostać i miotając się, bezwiednie wiktają się jeszcze bardziej? Gdy wpadniemy w sieć naszych problemów, nie wydostaniemy się z niej, wpadając w panikę. Wprost przeciwnie, jeszcze mocniej się w nią zaplączemy.

Tak, trzeba żałować za popełnione winy, ale żalem mocnym, statecznym, wytrwałym, nie zaś niepokojem porywczym i zniechęcającym. Miej cierpliwość! To dobrze, że każdego dnia rozpoczynasz od nowa. Nie ma lepszego sposobu, niż stale zaczynać od początku. Początkiem zaś wszelkich dobrych czynów i zamysłów jest Chrystus. Nie wolno myśleć, że już się osiągnęło wystarczająco wiele. „O Tobie mówi moje serce: «Szukaj Jego oblicza!». Szukam, o Panie, Twojego oblicza; swego oblicza nie zakrywaj przede mną” (PS 27, 8–9).

Stacja VII: Upadający ponownie

Zaczynaliśmy pełni zapału, zdecydowani poszliśmy za Mistrzem po trudnych zboczach Kalwarii. Następuje upadek i pojawia się niepokój. Zwalniamy kroku, już nie biegniemy. Z trudem się wlecemy noga za nogą, niezadowoleni z siebie, a nieraz także i z samego Boga: nie wierząc w skuteczność modlitwy, lękając się przyjąć sakrament... Kolejne upadki lub wspomnienie wcześniejszych grzechów sprawdzają na nas zniechęcenie o zdwojonej sile. „Biegliscie tak wspaniale, kto wam przeciął drogę?” – pyta św. Paweł. (Ga 5, 7). Cierpliwość wobec własnych słabości – to dopiero pierwszy stopień pokory.

Stacja VIII: Pociuszający zniechęconych

Miłość własna, wygórowane mniemanie o sobie, fałszywa wolność umysłu – to korzenie, których nie można tak po prostu wyrwać z ludzkiego serca. Potrzeba cierpliwie oraz wytrwale poskramiać i eliminować nasze złe nawyki, przezwyciężać niechęć, nie gorszyć się słabością. Życie jest nieustanną walką i nie ma człowieka, który mógłby o sobie powiedzieć, że już dotarł do celu. Jednego możemy być pewni: pokusy będą nam towarzyszyły do ostatniej chwili. Odpocznemy dopiero w niebie, gdzie czeka nas palma zwycięstwa. Na ziemi trzeba ciągle zmagać się między lękiem a nadzieją, pamiętając o wszechmocny Tego, który nas wspomaga. „Dlatego zachęcajcie się wzajemnie i budujcie jedni drugich” (1 Tes 5, 11).

Stacja IX: Upadający po raz kolejny

„Nasze zbawienie ma dwóch śmiertelnych wrogów – pisał św. Jan Chryzostom – zarozumiałstwo w niewinności i rozpacz

w upadku. Jednak ten ostatni wróg jest o wiele groźniejszy”. „W nadziei, bowiem już jesteśmy zbawieni” (Rz 8, 24). Nadzieja to mocny tańcuch zwisający z nieba. Gdy przestaniesz się go trzymać, natychmiast spadniesz i zginiesz w grzechu. Znaczna większość upadków, które powodują zgorzelenie w Kościele, i jeszcze więcej tych, które jedynie aniołowie znają, rodzi się ze zwątpienia. Gdyby nie ono, wszystko byłoby do uratowania. „Dokąd w mej duszy będę przeżywał wahania, a w moim sercu codzienną zgrzyotę? Jak długo mój wróg nade mną będzie się wznosił? (PS 13, 3). Całe złoto, które w życiu uczyniliśmy, jest niczym w porównaniu z utratą nadziei. Pamiętaj: miłość Boża pokonała nawet piekło. Nigdy tam nie pójdziesz, chyba, że na własne życzenie.

Stacja X: Z szat odarty

Tyle dowiemy się o sobie, na ile pozwolimy sobie zdjąć maski i oficjalne kostiumy. Miłość własna, egoizm, złość, podły charakter – można to wszystko w sobie ukryć, co nie oznacza, że umarło. Od czasu do czasu, przy różnych sposobnościach puszcza nowe pędy świadczące o tym, że choć zostało wycięte w pień, nie jest jeszcze wykorzenione. Czasem śpi jak lis, aż zrywa się zniecka i rzuca na ofiarę. Toteż potrzeba czuwać i nigdy nie lekceważyć konieczności własnego nawrócenia. Nigdy nie będziemy całkowicie wyleczeni, dopóki nie znajdziemy się w raju. A w tym życiu, czy tego chcemy czy nie, musimy zaakceptować, że jesteśmy ludźmi, a nie aniołami.

Nie możemy chodzić, nie dotykając ziemi. Nasza nędza będzie nam towarzyszyć aż do trumny. Byle tylko się po niej nie tarzać. Nawrócenie to nie grom z jasnego nieba, ale powolne rozbieranie się z szat grzechu i niewiary, aby przywdziać nową szatę godową ludzi odkupionych przez Chrystusa. Choroby duszy i ciała przybywają konno, galopem, a ustępują pieszo, krok za krokiem.

Stacja XI: Przybity do krzyża

O nędzy ludzka! Ileż wokół nas jest słabości! „Cóż innego sami możemy uczynić, niż upaść?” – mówił św. Franciszek Salezy. Jest rzeczą powszechnie znaną, że nikt w tym życiu nie jest tak święty, aby nie mógł popełnić jakiegoś złego uczynku. Ale na miły Bóg: strzeż się wszelkiego braku ufności. Jeżeli Bóg nie będzie naszą zbroją i tarczą, natychmiast zostaniemy zaatakowani przez wszelkiego rodzaju nieszczęścia. Nawet takie, których się nie spodziewamy. Wszystko we mnie domaga się Twego miłosierdzia, Panie. Wszystko we mnie czeka na zmartwychwstanie. „Czemu jesteś zgnębiona, moja duszo, i czemu jęczysz we mnie? Ufaj Bogu, bo jeszcze Go będę wystawiać: Zbawienie mego oblicza i mego Boga” (PS 42, 12).

Ciąg dalszy na str. 10

Droga Krzyżowa z kaplicy wspólnoty polskiej w Wersalu (fot. K. Nowosielska)

cię inspirować, żaden głos wołać do drogi, wówczas, w tym momencie, przegrałeś twoją walkę ze śmiercią. Noc świata nie polega na tym, że Bóg umarł, ale że człowiek nie cierpi już z tego powodu. Potrzeba strażników Poranka, świadków Zmartwychwstałego, dobrej nowiny o tym, że Życie zwyciężyło. Chrystus powrócił z cmentarza! – nie wolno nam się zadowalać byle czym, pierwszą lepszą linią brzegową. „Pouczał, bowiem swoich uczniów i mówił im: «Syn Człowieczy będzie wydany w ręce ludzi. Ci go zabiją, lecz zabity po trzech dniach zmartwychwstanie». Oni jednak nie rozumieli tych słów, a bali się Go pytać” (MK 9, 31–32). □

ks. Robert Skrzypczak

Stacja XII: Umierający na Krzyżu

Zrobisz głupstwo, które cię poniża? Dobrze. Zaryteś nosem w ziemię i jesteś rozdrażniony? Powinieneś żałować, że obraziłeś Boga, a zarazem cieszyć się z tego, że zostałeś upokorzony. Spowiedź i pokuta czynią człowieka nieskończenie bardziej godnym szacunku, niż grzech go uczynił godnym potępienia. „Czy taitem jak inni przestępstwa i grzech swój chowałem w zanadrzu? Czy lękając się licznej gromady, z obawy przed wzgardą u bliskich, milczałem, za próg nie wyszedłem?” (Hi 31, 33). Św. Franciszek z Asyżu godzinami wpatrywał się w Ukrzyżowanego i zachęcał do tego swych uczniów. Ukrzyżowany to mój ratunek. Jak daleko upływa ci życie od krtek konfesjonatu? „Często trzeba większej odwagi, żeby wyznać grzech, niż żeby go uniknąć” (Św. Grzegorz Wielki). Niedługo będziemy śpiewać najbardziej szaloną pieśń świata: Felix culpa! „Szczęśliwa wina, skoro ją zgładził tak wielki Odkupiciel”.

Stacja XIII: Z Krzyża zjęty

Wdzięczność. Bóg wiele potrafi zbudować na ludzkiej wdzięczności. Zamiast puszyć się jak pawie, patrzeć wyniośle na innych, trzeba raczej spojrzeć głęboko samym sobie w oczy. „Cóż masz, czego byś nie otrzymał? A jeśliś otrzymał, to, czemu się chętpisz?” (1 Kor 4, 7). Czy muty są mniej ociążone i cuchnące, dlatego, że dźwigają na sobie cenne skrzynie pełne wonności? Matka-Kościół nosi na kolanach Najświętszego Zbawiciela. Dlatego też w tymże Kościele potrzebujemy nauczyć się czegoś nowego i ważnego: nie gorszyć się grzechem drugiego! Bóg na stugi swej bezcennej łaski nie powołuje aniołów, aby w niewinności swej własnej natury nie potępiły grzesznika. Chrystus powierza się w nasze brudne ręce i przemawia przez nasze kłamliwe usta, by budzić wdzięczność w grzeszniku, który sam nie umie sobie pomóc. „Przechowujemy zaś ten skarb w naczyniach glinianych, aby z Boga była owa przeogromna moc, a nie z nas” (2 Kor 4, 7).

Stacja XIV: W grobie złożony

Dawno temu już ogłoszono, że „Bóg umarł” i w niejednym sercu zaległy ciemności. My natomiast z nocy pielgrzymujemy ku życiu. Jesteśmy poszukiwaczami ojczyzny, żebrakami nieba. Tylko nie wolno nam przerwać podróży, poczuć się już u mety. Prawdziwa noc zaczyna się w momencie, gdy znika z serca tęsknota za wolnością. Będziesz martwy nie w dniu, gdy umrzesz, ale gdy pomyślisz, że już się spełniłeś, gdy twe serce przestanie cię niepokoić. Kiedy już żadna gwiazda poranna nie będzie

Wspieramy modlitwą Kapłanów

Co łączy babcię z Cieszyna i polskiego księdza na mi. jach na Madagaskarze?

Okazuje się, że łączy ich modlitwa, bo dzięki akcji: „Słudzy Pana. Kapłani proszą o modlitwę” w 2012 r. ponad 27 tys. polskich księży otrzyma modlitewne wsparcie. W naszych rozmowach o księżach jest często dużo oceniania i czasem niesprawiedliwej krytyki. Można to poprawić. Zamiast częściej krytyki proponujemy... modlitwę i wstawiennictwo, prośbę o świętość i o godne kapłaństwo.

W Wielki Czwartek – 5 kwietnia – parafie, które zapragną się włączyć w to dzieło otrzymają intencje, na których będzie wypisane imię kapłana oraz rok jego święceń. Wierni z tych parafii będą mogli zaangażować się w tę bezinteresowną modlitwę. Być może nigdy nie będzie nam dane poznać jej owoców, ale to właśnie stanowi o pięknie tego zaangażowania. Modlitwa trwa codziennie przez 30 dni, a kiedy ją zakończymy, można przekazać ją innej osobie lub samemu kontynuować, aby opieka modlitewna nad tym księdzem wciąż trwała.

Parafie mogą zgłosić chęć uczestnictwa w takiej akcji – szczegóły na stronie: www.kaplani.com.pl/mysli/akcja.php. Na tym etapie zgłosiło się już ponad 150 polskich parafii, które pobrały prawie 28 tys. intencji, a każda intencja to konkretny ksiądz. Do 33 tysięcy (tytu jest polskich księży diecezjalnych i zakonnych) jeszcze trochę brakuje, dlatego zapraszamy i samych księży, aby zechcieli włączyć się w tę inicjatywę. W akcję „Słudzy Pana. Kapłani proszą o modlitwę” włączyły się już parafie z całej Polski, od Zakopanego po Gdynię, oraz parafie z innych regionów świata, od Australii po Ukrainę. Inicjatywę honorowym patronatem wsparł przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski, abp Józef Michalik. □

Zjazd kapłański w Lourdes 2011

fot. ks. T. Sokół

Przewodnik po Triduum Paschalnym

Obchody Paschalnego Triduum Męki i Zmartwychwstania Pańskiego rozpoczynają się wieczorną Mszą św. Wieczerzy Pańskiej, celebrowaną w Wielki Czwartek, kończą zaś – nabożeństwem nieszporów, odprawianym w Niedzielę Wielkanocną.

Tradycja Kościoła pozwala rozumieć Triduum również jako trzy fazy misterium Odkupienia. Etap pierwszy to pożegnalna uczta, zwana Ostatnią Wieczerzą, oraz zapowiedź ofiary; etap drugi – wydarzenia Wielkiego Piątku, zakończone śmiercią Chrystusa na krzyżu; część trzecia – spoczynek w grobie i cud zmartwychwstania. Nie jest to już okres przygotowania, lecz czas uczestnictwa w celebracji świąt.

Wielki Czwartek

W kościołach katedralnych odprawiana jest Msza św. krzyżma, a biskupi święcą oleje, potrzebne podczas udzielania chrztu, bierzmowania i sakramentu chorych.

Wieczorna liturgia eucharystyczna upamiętnia natomiast moment ustanowienia sakramentu eucharystii i kapłaństwa. Podczas uroczystej Mszy św. biją dzwony (ponownie odezwą się dopiero w Wielką Sobotę; milkną też dzwonki przy ołtarzu, ich głos zastąpi głucho klaskanie kotłatek). Chrystus wydany na mękę krzyżową cierpi, a cały Kościół pograża się w smutku i żałobie. Po Mszy św. (na pamiątkę obnażenia Jezusa z szaty) obnaża się ołtarz. Z ołtarza zdejmuje się nawet krzyże i lichtarze. Najświętszy sakrament przenosi się do ciemnicy, przygotowanej przy bocznym ołtarzu. To piękny polski zwyczaj przywodzący na myśl te chwile, kiedy Jezus cierpi opuszczenie i samotność dla nas.

Wielki Piątek

Poświęcony jest przeżyciom związanym z męką i śmiercią Chrystusa. Katolików obowiązuje zachowanie ścisłego postu. Przekazy ewangeliczne opisują poszczególne etapy ofiary Syna Bożego. Nabożeństwo Wielkiego Piątku sprawowane jest po południu – ustalenia wskazują bowiem, że Jezus umarł około godziny piętnastej. Tego dnia nie odprawia się Mszy św. Po podejściu do ołtarza kapłani w czerwonych szatach, przypominających o ofierze krwi, klękają lub padają na twarz i modlą się w milczeniu. Po chwili rozpoczyna się liturgia słowa. Na zakończenie odmawiana jest dawna, uroczysta modlitwa powszechna, obejmująca wszystkie stany Kościoła i cały świat. Kolejną częścią nabożeństwa jest adoracja krzyża. Do świątyni wnosi się przykryty tkaniną krzyż z wizerunkiem umęczonego Chrystusa. Przy wtórze antyfony, kapłan odstawia najpierw wierzchołek, później prawe ramię i ostatecznie cały krzyż. Księża, a następnie wierni podchodzą do krzyża, aby przez przyklęknięcie i symboliczny

połatanek wyrazić osobiste przyjęcie odkupienia. Po zakończeniu adoracji i obrzędach komunii św. Najświętszy Sakrament w procesji przenosi się do Grobu Pańskiego. Groby Pańskie to polska tradycja, odbywa się przy nich czuwanie modlitwne wiernych. Przy grobie ustawione są również straże.

Wielka Sobota

Przez cały dzień trwa adoracja Chrystusa złożonego do grobu. Zgodnie ze starym polskim obyczajem przy symbolicznej mogile Zbawiciela czuwa warta – ministranci, harcerze. Wierni przychodzą do świątyni, w których kapłani błogostawią pokarmy przeznaczone na świąteczny stół. Modlitwena zaduma panuje do późnych godzin popołudniowych.

Liturgia Wigilii Paschalnej, stanowiącej centralny fragment Triduum, składa się z czterech zasadniczych części. Obchody zmartwychwstania Chrystusa rozpoczynają się po zapadnięciu zmroku. Szczególną wymowę zyskują wówczas obrzędy liturgii światła. Przed kościołem rozpalą się ognisko, którego płomień zostanie poświęcone przez kapłana ubranego w białe szaty. Następnie zapalą się wielkanocną świecę – paschał. W uroczystej procesji zostaje on wniesiony do świątyni i umieszczony w ozdobnym świeczniku. Po trzykrotnym śpiewie kapłana: „Światło Chrystusa” i odpowiedzi wiernych: „Bogu niech będą dzięki” zgromadzeni mogą zapalić swe świece od świętego płomienia. Liturgia światła kończy się odśpiewaniem Orędzia Paschalnego (modlitwy dziękczynno-uwielaającej, która wystawia łaskę zbawienia). Liturgia słowa Wigilii Paschalnej jest wyjątkowo rozbudowana i składa się z dziewięciu czytań, przeplatanych psalmami i modlitwą. Pierwsze siedem czytań wyjęte jest ze Starego Testamentu. Przypominają one ważne momenty w całej historii zbawienia. Po radosnym Alleluja, odśpiewanym po raz pierwszy od czterdziestu dni, wystuchujemy stów Ewangelii mówiących o pustym grobie. Kolejna, trzecia część uroczystości Wigilii Paschalnej, poświęcona jest tajemnicom sakramentu chrztu. Liturgię chrzcielną otwiera odśpiewanie Litanii do Wszystkich Świętych, podkreślającej jedność całego Kościoła. Celebrans poświęca wodę chrzcielną, wierni odnawiają przyrzeczenia chrztu i na zakończenie kapłan kropi nią zebranych. Liturgię chrzcielną kończy modlitwa wiernych. Uroczystości Wigilii Paschalnej ukoronowane są komunią św. i uroczystym błogostawieństwem. Ostatnim akcentem jest wezwanie do udziału w procesji rezurekcyjnej. □

O historii z emocjami

Prof. Roszkowski napisał dzieło, które przemawia nie tylko do rozumu, ale i do serca.

Wydana właśnie przez Świat Książki siedmiotomowa „Najnowsza historia Polski 1914–2011” jest – moim zdaniem – najpełniejszą syntezą narodowych dziejów w ostatnim stuleciu oraz początkach XXI w. To kontynuacja cieszącego się wielkim powodzeniem w latach 80. dzieła, które prof. Wojciech Roszkowski napisał pod pseudonimem Andrzej Albert, wznawianego po 1989 r. Tym razem zamiast dwóch lub, jak ostatnio, trzech tomów, autor zaprezentował siedem tomów. Takie ujęcie wynika z przyjętych cezur czasowych odpowiadających kolejnym tomom, zamykających się w latach: 1918–39, 1939–45,

1945–56, 1956–70, 1970–80, 1980–89, 1989–2011. W stosunku do poprzednich wydań nową jakością prezentują trzy ostatnie tomy, opisujące lata 1956–2011. Zwłaszcza ostatni tom, dotyczący czasów współczesnych, jest także ważnym głosem w debacie o stanie III Rzeczypospolitej.

Katolik, Polak, konserwatysta

We wstępie profesor wyklada swoje przestanie ideowe, podkreślając, że narodowi, „który nie wie, skąd pochodzi, i nie umie ocenić własnych waleń oraz słabości, grozi upadek”. Nie ukrywa, że jego ambicją była próba zrobienia dziejowego bilansu, ku pamięci potomnych oraz ku rozważeniu współczesnych.

Ciąg dalszy na str. 12

Andrzej Grajewski
(Gość Niedzielny)

Dogmatyczna kampania socjalistów

Franciszek L. Ćwik

Rozmowa z dr Ryszardem Secherem, politologiem i historykiem, wykładowcą w Wyższej Szkole Komunikacji i Mediów w Nantes

Jak ocenia Pan prezydenturę Nicolasa Sarkozy'ego?

Bardzo dobrze, zarówno na arenie międzynarodowej, jak i w polityce wewnętrznej. Sarkozy w stosunkach międzynarodowych wykazał się inteligencją i pragmatyzmem. Świadczy o tym jego zachowanie w konflikcie gruzińsko-rosyjskim, polityka wobec Stanów Zjednoczonych i w Europie. To dzięki jego staraniom udało się Unii Europejskiej uniknąć kryzysu, który mógłby być znacznie większy, zagrażający jej istnieniu. Były też posunięcia bardziej dyskusyjne, takie jak akcja w Afganistanie czy polityka wobec krajów arabskich, ale ogólny bilans jego rządów jest pozytywny.

Co zmieniło się w relacjach francusko-amerykańskich?

Sarkozy doprowadził do ścisłego związania Francji z NATO, a jednocześnie potrafił utrzymać odrębność swojej polityki wobec Waszyngtonu.

W polityce wewnętrznej było chyba znacznie trudniej?

Sarkozy, obejmując urząd prezydenta, znalazł Francję w ciężkiej sytuacji gospodarczej i finansowej, ale zrozumiał, że jedynym wyjściem jest podjęcie działań na wielu płaszczyznach jednocześnie. Udało mu się uniknąć bankructwa kraju, przede wszystkim poprzez zmniejszenie wydatków państwa i ograniczenie wzrostu podatków, co umożliwiło zwiększenie konsumpcji, która jest we Francji głównym motorem koniunktury gospodarczej. Francja, mimo kryzysu, w stosunku do innych krajów, np. Hiszpanii, daje sobie świetnie radę.

Mimo tego zadłużenie kraju wzrosło, przybyło też około pół miliona bezrobotnych.

Ma Pan rację, ale gdyby Sarkozy prowadził inną politykę, to sytuacja byłaby znacznie gorsza.

Co sądzi Pan o obecnej kampanii prezydenckiej?

Jest ona dość zaskakująca, bo po raz pierwszy wszyscy kandydaci są zgodni co do potrzeby podniesienia podatków, mimo dramatu, który to wywołuje. Bo przecież podnieść podatki jest bardzo łatwo, ale pociąga to groźne skutki. Zdumiewa mnie kampania prowadzona przez francuską lewicę. Jest to kampania z innych czasów, całkowicie ideologiczna, dogmatyczna, nie mająca nic wspólnego z pragmatyzmem. Wskazuje się w niej jedynie na rzekomo odpowiedzialnych

za obecną sytuację, którymi są jakoby bogaci i... katolicy, robiąc z nich „koźłów ofiarnych”.

Skąd więc decyzja lewicy o prowadzeniu takiej właśnie kampanii?

Socjaliści chcą władzy dla władzy i nie zmienili się od czasu Rewolucji Francuskiej. Niezależnie od sytuacji liczy się dla nich dogmat i tylko dogmat. Chcą pełni władzy dla budowania takiego społeczeństwa, by w końcu stworzyć rewolucyjną Francję, taką jaką sobie wymyślili.

Sarkozy'emu zarzuca się, że w obecnej kampanii odwołuje się do idei Frontu Narodowego, by poszerzyć grono swoich zwolenników...

Nie ma to nic wspólnego z Frontem Narodowym. Są to obiektywne problemy Francji. Aktualnie napływa do niej niekontrolowana imigracja, a dawniejsi imigranci nie zasymilowali się z francuskim społeczeństwem. Powoduje to groźne zjawisko jakościowej zmiany populacji francuskiej.

Co sądzi Pan o kampanii przewodniczącej Frontu Narodowego, Marine Le Pen, którą popiera w tej chwili 16 procent wyborców, czyli o kilka procent więcej niż jej ojca Jean Marie Le Pena, który w 2007 przeszedł do drugiej tury wyborów?

Prowadzi ona kampanię populistyczną, która ma charakter kampanii radykalno-socjalistycznej. Jeżeli przeanalizuje się jej stowtnictwo i wyborcze wystąpienia w stosunku do hasel i programu radykałów-socjalistów z końca XIX wieku, to są one bardzo zbieżne. Trzeba wiedzieć, że Marine Le Pen nie jest kobietą prawicy i dlatego prowadzi kampanię lewicową.

Dlaczego francuskie media wciąż przedstawiają Front Narodowy jako ekstremalną prawicę?

Bo źle rozumują. Kryterium oceny powinien być stosunek danej osoby lub partii do roli i znaczenia państwa oraz wizja państwa w stosunku do jednostki.

Mówienie o prawicy i lewicy jest jeszcze usprawiedliwione?

We Francji nie ma prawdziwej prawicy. Jest centro-prawica prezentowana przez Sarkozy'ego. Większość innych partii jest lewicowa. Podobnie z najważniejszymi politykami. Mitterrand był człowiekiem centro-lewicy, tak samo jak Jacques Chirac.

Kto jest Pańskim faworytem w tegorocznych wyborach prezydenckich? Nicolas Sarkozy.

Dziękuję za rozmowę. □

O historii z emocjami ...ciąg dalszy ze str. 11

Co jest zupełnie bezprecedensowe we współczesnych pracach historycznych, gdzie najczęściej autorzy skrytycznie skrywają informacje na temat własnych przekonań, choć w istocie są one ważną częścią ich sposobu opisywania dziejów, prof. Roszkowski stwierdza wprost, że jest chrześcijaninem i polskim patriotą wyznającym konserwatyzm w przekonaniu o istnieniu trwałych wartości, na których budować można nowe kształty społeczne. To wyznaczenie jest kluczem do odczytania całego dzieła, stanowiącego kontynuację najlepszych tradycji polskiej historiografii obywatelskiej, która dbając o rzetelny warsztat naukowy, jednocześnie przedkładała czytelnikowi nie tylko uporządkowany zbiór faktów i dat, ale dawała także ideowy klucz do ich interpretacji. W czasach, kiedy w temacie historii modne są

różne eksperymenty polegające na dekonstrukcji dotychczasowych narracji, praca prof. Roszkowskiego prezentuje tradycyjny typ pisarstwa historycznego. Gromadzi i porządkuje najważniejsze fakty z bardzo różnych dziedzin, nie tylko polityki, lecz także życia gospodarczego czy kultury. Wszystko dokumentuje przypisami, obszerną bibliografią oraz indeksem osobowym, co bardzo ułatwia lekturę. Autor nie ukrywa także, że bliski mu jest pogląd, iż wiele problemów, z którymi borykamy się do dzisiaj, ma korzenie w braku konsekwentnego zerwania z dziedzictwem komunizmu po 1989 r. Nie unika anegdot i często szczegółowo przedstawia nawet drobne wydarzenia, aby w ten sposób wskazać na szersze zjawisko. Przykładem tego może być opis batalii o prawną ochronę życia w III RP, w którym m.in. cytując publikację „Gazety Wyborczej”, pokazuje nie

tylko różne racje uczestników tego sporu, ale także medialne manipulacje, jakimi urabiano opinię publiczną. Dociekliwie opisuje spory nie tylko polityczne, ale wręcz cywilizacyjne w III RP, które z wyjątkową ostrością podzieliły nas po katastrofie smoleńskiej. Ostatni rozdział jego pracy pt. „Polska we mgłę” na temat ostatnich 5 lat jest gorzką i pełną obaw refleksją o kryzysie państwa i narodowej tożsamości.

Perfekcja warsztatowa

W przypadku studiów historycznych tak silnie zanurzonych we współczesności powstaje pytanie, na ile możliwa jest ocena zjawisk z tak krótkiej perspektywy czasowej i przy braku dostępu do wielu najważniejszych źródeł. Roszkowski obficie korzysta z dorobku historiografii na ten temat, wykorzystuje dokumenty publikowane w różnych wyborach oraz

« Je t'aime, moi non plus »

Dis-moi qui tu aimes... ou qui tu n'aimes pas !

L'institut de sondages CBOS a interrogé les Polonais sur leurs préférences concernant les autres nations. Ce sont les Tchèques et les Slovaques qui ont le plus la cote auprès de nos compatriotes avec respectivement 58 % et 57 % d'opinions positives. Derrière, les Italiens (avec 55 %), les Anglais (54 %), suivis des Espagnols et des Français (à égalité avec 53 %), puis les Norvégiens, les Suisses et les Hongrois (tous à 52 %), et pour terminer les Suédois et les Américains (à 51 %), font encore plus de la moitié des opinions positives. On est donc ici dans l'amour absolu. Ensuite, on tombe en dessous des 50 % pour les Néerlandais, les Autrichiens, les Danois, les Belges, les Irlandais, les Japonais et les Finlandais qui attirent les faveurs de 45 % à 49 % des Polonais. C'est là que commence l'amour relatif, car on est à moins de la moitié d'opinions favorables. Toutefois, les opinions négatives sont encore bien inférieures aux positives, tout comme pour les Croates, les Allemands, les Grecs, les Litوانيens, les Bulgares et les Géorgiens, appréciés par 37 % à 44 % de Polonais. Plus bas dans la sympathie, on trouve les Russes, les Biélorusses, les Juifs, les Arméniens, les Chinois, les Ukrainiens, les Égyptiens, les Serbes et les Vietnamiens qui attirent de 29 % à 34 % de Polonais, mais qui en repoussent à peu près autant. Ensuite, c'est l'antipathie qui prend le dessus à l'égard des Turcs, des Libyens, des Roumains, des Roms et des Arabes, pour lesquels elle est deux fois plus importante que la sympathie. En effet, 24 % des Polonais aiment bien les Roms, mais 50 % ne les aiment pas. De même, 23 % expriment de la sympathie à l'égard des Arabes, mais 46 % de l'antipathie. L'enquête montre que l'inimitié a légèrement augmenté à l'encontre des Chinois, des Vietnamiens, des Turcs, des Litوانيens et des Arabes. En revanche, elle a beaucoup plus augmenté à l'égard des Grecs. Serait-ce un effet de la crise ? À l'opposé, la sympathie a légèrement augmenté pour les Norvégiens, les Slovaques, les Anglais et les Suédois. Il en résulte que les Polonais sont d'une manière générale très attirés par le monde occidental et nordique, beaucoup plus que par le monde oriental dont un certain nombre de minorités sont présentes sur leur territoire national.

L'institut de sondages TNS Sofres a enquêté sur l'image de la France dans le monde en interrogeant des habitants de douze pays dont la Pologne. Celle-ci se situe en tête, à égalité avec le Brésil, avec 82 % de personnes qui aiment beaucoup ou assez la France. En revanche, seuls 30 % des Français aiment la Pologne, tandis que 58 % ne l'aiment pas. L'amour n'est donc pas toujours réciproque. En ce qui concerne les relations bilatérales franco-polonaises, les Polonais estiment à 88

% qu'elles sont bonnes, tandis que 5 % sont d'une opinion contraire. En outre, 52 % de nos compatriotes pensent qu'elles sont meilleures que ce qu'elles étaient il y a vingt ans. Pour 72 % des Polonais, la France est le pays des droits de l'homme, et 70 % pensent qu'elle est à la hauteur de sa devise, « Liberté, Égalité, Fraternité ». La France est un pays où 68 % des Polonais aimeraient vivre, 67 % y travailler et 54 % y étudier, mais ils ne la situent pas dans le peloton de tête des puissances mondiales. En effet, 51 % la positionnent entre le sixième et le neuvième rang, tandis que seuls 25 % la voient dans les cinq premières. Qu'est-ce qui marche le mieux dans l'Hexagone ? Le réseau routier répondent 87 % des Polonais, puis les transports (84 %), l'école et le système de santé (tous les deux indiqués par 79 %). On envie surtout des services publics qui ne marchent pas entre Bug et Oder. Comme les autres pays, les Polonais ont une vision stéréotypée de la France. En effet, ils considèrent qu'elle excelle dans le domaine de la mode et dans celui de la gastronomie (respectivement 88 % et 89 %). En revanche, pour les domaines technologiques, la France n'apparaît pas comme leader. Seuls 28 % des Polonais disent qu'elle l'est dans les télécommunications, 23 % dans le nucléaire, 15 % dans l'aérospatial et 13 % dans la recherche médicale, alors que ce sont tous des secteurs où la France est performante. De même, seulement 25 % des Polonais pensent que la France est leader dans le cinéma, alors qu'elle est le plus gros producteur de cinéma européen. Sur le plan international, 88 % des Polonais estiment que la France joue un rôle important dans le monde, mais ce chiffre tombe à 53 % dès qu'il s'agit des questions européennes. L'intervention de la France en Libye n'est bien perçue que par 44 % des Polonais, 30 % soutiennent son action en Afghanistan et 36 % ses prises de position en Irak. On se souvient qu'au début de l'intervention américaine dans ce pays, la France avait fortement critiqué, par l'intermédiaire du président Chirac lui-même, l'entrée de la Pologne dans la coalition autour des États-Unis. Enfin, sur le plan économique, la France n'est pas convaincante dans son action contre la crise, car seuls 44 % des Polonais l'estiment positive. Ces chiffres sont intéressants, car ils montrent que les Polonais sont francophiles, mais qu'ils considèrent parfois la France au travers d'un prisme fait de stéréotypes ou de prises de position qui ont engendré des conflits d'intérêts. □

pamiętniki i wypowiedzi publiczne polityków. Wychodzi ze słusznego założenia, że dla historyka wszystko może być źródłem, tyle że różnym rodzajom źródeł należy zadawać różne pytania i starać się je weryfikować wedle zasad warsztatu krytycznego, odnoszącego się także do źródeł archiwalnych. W przypadku trudności z oceną, które źródło „ma rację”, a więc w sytuacji „słowo przeciw słowu”, mówi o tym wprost, prezentując racje opisywanych stron bądź osób. Dobrze sobie także radzi z selekcją dostępnego materiału, co być może jest jedną z najtrudniejszych kwestii w warsztacie historyka dziejów najnowszych.

Czytając „Najnowszą historię Polski”, miałem wrażenie, że autor nie pominął żadnego ważnego problemu i istotnego wydarzenia opisywanej przez niego epoki. Dawno nie miałem tyle przyjemności z lektury pracy o naszej historii i współczesności. □

W intencji Śp. Ks. inf. Witolda Lew-Kiedrowskiego

*Kapelana i żołnierza, Protonotariusza Apostolskiego,
Generała brzozy Wjjska Polskiego, długoletniego Kapelana siostr nazaretanek,
Kapelana Suwerennego Wjjskowego Zakonu Maltańskiego,
Uczestnika Kampanii Wrześniowej 1939 i Ruchu Cporu,
Więźnia obozów koncentracyjnych, Organizatora i Dziekana Polskiego
Duszpasterstwa w Północnej Frankonii, Organizatora, kierownika i wykładowcy
Niższego Seminarium w Paryżu, wieloletniego w.p. pracownika Sekcji Polskiej Radia
Francuskiego, Prezesa Stowarzyszenia Polskich Kombatantów i Ich Rodzin we Fran.ji*

w setną rocznicę Jego Urodzin odprawiona zostanie uroczysta Msza św.
w niedzielę 15 kwietnia 2012 o godz. 11. w kościele polskim pw. Wniebowzięcia
NMP w Paryżu,

o czym zawiadamiają Stowarzyszenie Polskich Kombatantów i Ich Rodzin we
Francji Zarząd Krajowy SPK, Stowarzyszenie B. Kombatantów Armii Krajowej
AK, Stowarzyszenie „Kresy” i Stowarzyszenie „Nazareth Famille”.

Przejście przez most

O przywracaniu strapiionych do życia z dr. Jackiem Kurkiem rozmawia Jacek Dziedzina (Gość Niedzielny)

Życie wywraca się do góry nogami, a ktoś, klepiąc nas po ramieniu, mówi: „Nic się nie martw, wszystko będzie dobrze”. Nie drażni to Pana?

Jacek Kurek: W bezradności wobec cierpienia wykonujemy, najczęściej zresztą w dobrej woli, najrozmaitsze gesty, które są trochę jak zaklinalanie rzeczywistości: czuję, że coś powinienem powiedzieć, ale nie bardzo wiem co. Ja staram się unikać takich gestów. Oduczyłem się mówienia, że będzie dobrze.

A co Pan mówi?

Byłem raz na pogrzebie ojca swojej byłej uczennicy. Stałem daleko od tłumu, nawet nie byłem pewny, czy ona mnie widzi. W pewnym momencie dziewczyna otworzyła ten tłum ramionami, podbiegła do mnie i rzuciła mi się na szyję. I to było wszystko. Ja jej nic nie powiedziałem i ona mi nic nie powiedziała. Człowiek szuka obecności. Dawniej zamiast słowa „obecność” w języku polskim używano pojęcia „przytomność”. I ja, ku zdumieniu moich znajomych, używam często tego słowa: „przecież w mojej przytomności brateś tę książkę”. Przytomność zakłada, że ja jestem świadom tej obecnej chwili. Obecność nie jest zajmowaniem miejsca. Obecność nie jest koniecznością nieustannego jej zaznaczania, nie jest poklepywaniem po ramieniu i powtarzaniem: „będzie dobrze”, „damy radę”. Obecność-prytomność najczęściej wydarza się bez słów.

Nawet najbardziej współczujący towarzysz czyjegoś cierpienia nie jest w stanie zrozumieć bólu drugiego. Czy w gruncie rzeczy nie jesteśmy skazani na samotność w sytuacjach granicznych?

Mój ból jest tylko moim bólem, to prawda. Ale prawdą jest również to, że człowiek bardzo często nie jest w stanie unieść swojego cierpienia sam. Człowiek pod wpływem cierpienia może utracić wiarę,

nadzieję i zwątpić w miłość. I tym, który nie pozwolił mu wówczas zgubić Boga z horyzontu, może być tylko drugi człowiek. Czy to dlatego, że o tym przypomni, czy poniekąd sam „przejmie” Jego funkcje. Jestem z tobą, czyli nie jesteś sam, a z nami jest jeszcze Ktoś. Trędowaci, widząc dookoła siebie zdrowe ciała, wiedzieli, że są sami, że nikt ich nie zrozumie. Dlatego w „Ukrzyżowaniu Chrystusa” z otarza z Isenheim Matthias Grünewald dał Jezusowi ciało trędowatego. I chorzy, dla których malowany był ten obraz, zobaczyli, że sami nie są.

Przy chorzowskim hospicjum współtworzy Pan Centrum Afirmacji Życia. W miejscu kojarzonym z „umieralnią” powstaje... „pocieszalnia”. To celowa prowokacja?

Tak, to jest na swój sposób prowokacja. Ktoś powie: Jak mówić o afirmacji życia, kiedy widzimy tu życie, które przegrywa. Tyle że w hospicjum życie nie przegrywa! To nie jest miejsce, w którym się umiera, tylko w którym życie trwa do końca. W tym życiu dzieje się jeszcze mnóstwo rzeczy. Ludzie przyjmują chrzest, spowiadają się po 20 latach, zdarza się, że wychodzą za mąż i żenią się. Ludzie podejmują swoje codzienne decyzje. Wolontariusz idzie w piątek wystać totolotka dla jednego z chorych. Bo on przez 40 lat wysyłał, więc dlaczego dzisiaj ma nie wystać? Potem rozmawiają. Życie zwycięża tam także dlatego, że ci ludzie nie są sami. Afirmacja życia jest potrzebna zwłaszcza tam, gdzie wiara w sens życia jest zagrożona, gdzie ono okazuje się najbardziej kruche. Nawet jeśli w takich miejscach trudniej jest zachwycić się życiem niż podczas koncertu Mszy h-moll Bacha, kiedy wszyscy jesteśmy podekscytowani pięknem i rozlewa się ono w nas życiodajnym blaskiem. Ale ja mogę płakać ze wzruszenia i na koncercie, i dotykając piękna w hospicjum. Poza tym uważam, że nie trzeba oddzielać tych rzeczy. Dlatego chcemy, żeby w Centrum odbywały się nie tylko spotkania z psychologami i duchownymi, ale też wykłady ze sztuki, wieczory z poezją, muzyką. W gruncie rzeczy żałoba to owoc utraty nie tylko kogoś najbliższego, ale także ważnej wartości, np. wiary, nadziei, wolności. Naród polski wielokrotnie był w żałobie wobec utraty ojczyzny...

Myśli Pan, że ludzie, którzy przeżywają odchodzenie bliskich, będą chcieli słuchać kawałków Barclaya Jamesa Harvesta czy wykładów o światłocieniach Rembrandta? To propozycja dla tych, których

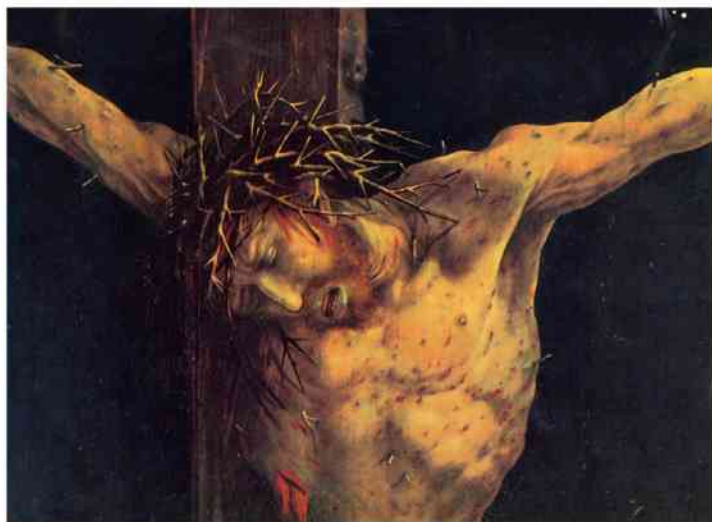
bliscy już odeszli. Wielu z nich przychodzi do hospicjum na comiesięczną Mszę za swoich zmarłych. I widać, że byłoby dobrze, gdyby mogli przyjść jeszcze przy innych okazjach. Chodzi o to, żeby osoby, które zmagają się z problemem żałoby, mogły znaleźć przestrzeń, w której uczyłyby się ją przeżywać. Ja celowo nie używam słowa „przewycięzać”, bo nie można przewyciężyć żałoby. Trzeba ją przeżyć i znaleźć w sobie, w otoczeniu, wszystko to, co pomaga powrócić do życia.

Niektórzy jednak doradzają: najlepiej szybko zapomnieć, rzucić się w wir zajęć i nie rozpałmiętywać.

To jest pułapka: odepchnąć żałobę od siebie. Jeżeli żałoby nie przeżyjemy, to ona nigdy nie przestanie w nas być. Będzie stale nas drażnić, kaleczyć. A w Centrum Afirmacji Życia nie chodzi o zapomnienie, tylko o uzdrowienie pamięci. Czyli sprawienie, by nawet jeśli myślę o śmierci bliskiego, nie powodowało to już we mnie paraliżujących emocji. Tego oczywiście nie da się zrobić przez pokazanie komuś ładnych obrazów czy puszczenie dobrej muzyki. To kwestia relacji, dialogu, rozmowy, medytacji, czasem porady specjalisty... krótko mówiąc: spotkania z drugim. Dla każdego oferta będzie inna. Jeśli ktoś będzie potrzebował kontaktu z psychologiem, to powinien to otrzymać. Jeśli ktoś będzie potrzebował kontaktu ze sztuką, z czymś, co zawsze kochał, to wtedy też powinien mieć szansę to otrzymać. CAŻ ma być budowaniem mostów między człowiekiem pogrążonym w żałobie a życiem, do którego musi wrócić. Jeśli dla kogoś śmierć bliskich wiąże się z utratą wiary, to powinien mieć możliwość kontaktu z kapłanem, który go poprowadzi dalej do jakiejś parafii, wspólnoty, przed tabernakulum. CAŻ to miejsce, w którym chcemy pomóc odnaleźć drogę.

Pocieszenie jako oswojenie ze śmiercią?

Tak, to ma być pomoc w oswojeniu śmierci w sobie i zrozumieniu tego, co się stało. Hospicjum to również miejsce, w którym zaczyna się nowe życie. Bo dla każdego, kto opiekował się bliską chorą osobą, życie diametralnie się zmieniło. Wszystko się zmienia: od struktury wydatków domowych po organizację czasu. I kiedy jedno życie odchodzi, nasze życie zaczyna się poniekąd na nowo. I dlatego potrzebujemy miejsca, w którym pozwolimy życiu zyskać nowe horyzonty. Afirmować życie w miejscu, gdzie śmierć jest największym zagrożeniem! Śmierć jest zagrożeniem także dla zdrowego. Bo co z tego, że on nie ma raka, jeśli nigdy już nie odzyska radości – czy to nie jest również rodzaj śmierci? Z żałoby można nigdy się nie przebudzić do życia. Znam wiele takich przypadków. Praktyka pokazuje, że ludzie, którzy towarzyszyli odchodzeniu swoich bliskich, wracają tutaj, o czym świadczy niestychana frekwencja na Mszach za zmarłych. Te osoby kojarzą hospicjum jako miejsce, gdzie ostatni raz widzieli się ze swoim bliskim.

Pierwszy wykład w Centrum nosi tytuł „Powołanie do utraty”. Świat się bawi, a Pan prowokacyjnie mówi: „wszystko stracisz”. To mało pocieszające.

Moje i twoje życie ma sens i jest piękne, do samego końca. Ale nie czarujmy się: to nie znaczy, że śmierci nie ma, że moja i twoja babcia, matka... będą żyły tutaj na ziemi wiecznie. Nasze życie ma sens właśnie dlatego: mimo że moja babcia umrze, że ja się zestarzeję i też umrę – nigdy nie opuszczamy strumienia życia. Inaczej musielibyśmy uznać, że nasze życie miało sens może przez 20 lat, ale potem już było tylko coraz gorzej. Chodzi o uznanie, że nie wtedy będę szczęśliwszy, kiedy czegoś nie utracę, tylko kiedy zrozumieć, że moje życie wraz z tą utratą jest nadal tak samo ważne. Ba, nawet

otwiera się cała gama nowych perspektyw. Są rzeczy, które widzisz tylko wtedy, gdy jesteś chory. Są rzeczy, które widzisz tylko, widząc chorobę i śmierć bliskiego; rzeczy, których nigdy nie zrozumiesz, nie dotykając jakiejś przestrzeni bólu. Ileż to razy stajemy zdumieni wobec świadomości, że utrata oznacza także przyjęcie nowej, innej obfitości. Dla mnie tajemnicą jest to piękno, które rodzi się w smutku. Jest taki rodzaj piękna, którego nie zauważymy, jeśli nie doświadczymy najpierw smutku. Cierpienie jest też dla człowieka okazją do zobaczenia w prawdzie swojego człowieczeństwa. Utrata nie jest niczym nienaturalnym. Rzecz w zrozumieniu, że w moje życie wpisany jest ten rodzaj doświadczeń. Pogodzenie się z utratą. Ja mam nadzieję, że dzięki CAŻ ludzie o podob-

nych doświadczeniach będą się po prostu z sobą spotykać. Bo tam, gdzie następuje utrata, pojawia się nowa przestrzeń dla drugiego. Najbardziej zależy mi na tym, żeby człowiek przewyciężył swoją rozpacz. Wtedy żadne poklepywanie po ramieniu nie pomoże. Jest ciemność. W hospicjum nie można już dać umierającym środka, który ich wyleczy. I dlatego najcenniejsze są tam dotyk i obecność. Są rzeczy, których już nie jesteśmy w stanie dać, ale siebie do dania mamy, dopóki jesteśmy..., czyli zawsze. Teraz jest Wielki Post. Nam się post kojarzy z odmawianiem sobie czegoś. Odmówmy sobie rozpacz. Pocieszenie jest pięknem. Sprawia, że człowiek staje się mostem. Po jednej stronie jest ktoś zagrożony w żałobie, po drugiej życie, do którego powinien powrócić. Ja jestem pomiędzy. □

Ukrzyżowany

W starym kościele cisza i półmrok
Zasnuwa wszędzie kąty i ściany
A tam w kaplicy Ukrzyżowany
Zwraca do ludu zmęczony Swoją wzrok.

Przed Tabernakulum lampka migoce
Stabym swym światłem rozprasa cienie
Smer ludzkich modlitw, czasem westchnienie
W ciszy kaplicy mrocznej dygoce.

Chrystus miłosiernie słucha i patrzy
Na te ogromy trosk i niedoli;
Ludzkie cierpienie i Jego boli
Wszystkim pomoże, pocieszyć raczy.

Pociesz mnie Chryste! – wola sierota
– Matka umarta wśród tego świata
Nie mam przyjaciół, siostry, ni brata
Zostałam sama – ze mną tęsknota.

Maria Wajdzik Mrowiec

Bazylika Ofiarowania NMP w Wadowicach, kaplica Ukrzyżowania, w której został napisany wiersz

Karoliny bajki-niebajki dla dorosłych

Stypendystka

Trzy lata temu dostała stypendium. Żeby je dostać, musiała wyjechać do Paryża. Żeby je dostać, musiała wracać do Warszawy. Żeby je dostać, musiała zagrać kilka udanych koncertów. Żeby je dostać, musiała zagrać kilka nieudanych kon-

certów. Żeby je dostać, musiała zakochać się w sobie. Żeby je dostać, musiała odkochać się w sobie. Żeby je dostać, musiała upaść. Żeby je dostać, musiała wstać. Żeby je dostać, musiała stąpać nad przepaścią. Żeby je dostać, musiała dać się unieść skrzydłom. Trzy lata temu dostała stypendium. Na nawrócenie.

Karolina Marchlewska
pianistka, autorka
audycji *Gra-my*
w *Radiu Wnet*,
w wolnych chwila-
ch pisze bajki
dla dorosłych na:
www.pianistka.bloog.pl

Rocznicowa Msza św.

Jak co miesiąc, tak i 10 marca, o godz. 18.30 w kościele polskim Wniebowzięcia NMP w Paryżu, odprawiona została Msza św. w intencji ofiar katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem z 10 kwietnia 2010 r. i naszej Ojczyzny. Przewodniczył jej ks. Robert Wróbel. Wśród uczestników Eucharystii byli przedstawiciele kombatanów i „Solidarności” z pocztami sztandarowymi.

Uczestnicząc w tych wyjątkowych Mszach św. chcemy świadczyć o pamięci o śp. prezydencie Kaczyńskim i pozostałych ofiarach smoleńskiej tragedii. Wciąż będziemy przypominać polskiemu władzom o ich obowiązku doprowadzenia do pełnego wyjaśnienia przyczyn tej katastrofy oraz wzniesienia pomnika tym, którzy zginęli w służbie Polsce. Od tragedii upłynęły już 23 miesiące, a nadal nie poznaliśmy jej przyczyn.

10 kwietnia br. upływają 2 lata od pamiętnej soboty. Jak co miesiąc w intencji ofiar, z prezydentem RP śp. Lechem Kaczyńskim na czele, oraz w intencji naszej ukochanej Ojczyzny

odprawiona zostanie w kościele polskim Wniebowzięcia NMP w Paryżu (263 bis, rue St. Honore) Msza św. o godz. 18.30 (wtorek, 10 kwietnia).

Zapraszamy wszystkich Rodaków do uczestnictwa w tej szczególnej Eucharystii. □

M.J. Dźwigała

Filipiński Różaniec

Milion Różańców w intencji pokoju na świecie odmarwiają codziennie Filipińczycy. Każdego dnia modlą się za jeden kraj. 1 maja br., w rocznicę beatyfikacji Jana Pawła II, będą odmarwiać Różaniec za Polskę.

Przytączyliśmy się tego dnia do Filipińczyków. Niech w intencji Polski 1 maja modli się na różańcu także co najmniej milion Polaków!

W ciągu 201 dni modlitwą objęte zostaną wszystkie kraje na kuli ziemskiej.

Różańcowa krucjata za świat rozpoczęła się 10 października 2011 r., a zakończy 30 maja br. W tym dniu Filipińczycy modlić się będą za swoją ojczyznę.

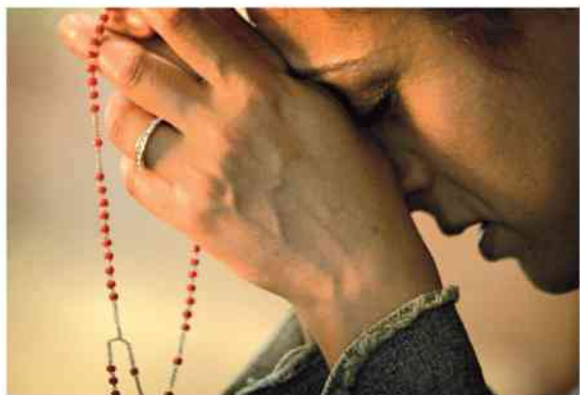
Pierwszy Różaniec Filipińczycy odmówili za wychodzącą z krwawej wojny domowej Angolę. Modlitwą objęli już wszystkie kraje Afryki, Bliskiego Wschodu i Ameryki. Obecnie codziennie odmawiają Różaniec za kolejne państwa azjatyckie. Proszą Boga m.in. o zaprzestanie prześladowań chrześcijan i przewzięcie podziatów kastowych, o tolerancję dla wyznawców różnych religii w Pakistanie czy o wolność religijną w Chinach.

Skąd pomysł na milion Różańców za świat? Z doświadczenia mocy modlitwy różańcowej. 22 lutego 1986 r. wezwani przez radio przez ówczesnego prymasa Filipin kard. Sina filipińscy katolicy rozpo-

częli trzydniowy pokojowy protest z różańcami w rękach. Dyktator skierował przeciwko nim helikoptery i czotgi, ale jego żołnierze nie zaatakowali 2 mln modlących się rodaków. Po negocjacjach strony kościelnej prezydent USA Ronald Reagan udzielił dyktatorowi Filipin azylu politycznego na Hawajach.

Akcji przyświecają słowa papieża Piusa IX: „Daj mi armię odmawiającą milion Różańców dziennie, a zwyciężę świat”. Inicjatywa spotkała się z wielkim odzewem. Arcybiskup Ledesma podkreśla, że „jest to nie tylko okazja do uwrażliwienia na potrzeby ludzi żyjących w innych krajach, ale także do katechezy, ponieważ każdy z uczestników krucjaty dostaje materiały pozwalające lepiej odkryć znaczenie i moc modlitwy różańcowej”.

wdm/RV

KRONIKA POLONIJNA

od 1992 r. redaguje Zbigniew A. Judycki

AUSTRALIA

• Paweł Stowiński, urodzony w Strzegomiu, a mieszkający w Australii, jest najbardziej utytułowanym Polakiem walczącym w formule K-1 (kick-bokser i zawodnik muay tai – boks tajski). Walcząc w barwach Australii wielokrotnie wychodził na ring w koszulce z polskim orłem. Mistrz Australii IAMTF w wadze superciężkiej 1999; Mistrz Świata WMC (w wadze półciężkiej 2001; junior ciężkiej 2002; ciężkiej 2002 i 2005; superciężkiej 2007); Mistrz Świata ISKA w wadze superciężkiej 2011.

USA

• Kongres Polonii Amerykańskiej w opublikowanej rezolucji stwierdził, że społeczność polska w Stanach Zjednoczonych z oburzeniem i wielkim zaniepokojeniem odebrała szokująco dyskryminującą decyzję Rady ds. Spraw Radia i Telewizji o odebraniu możliwości nadawania przez Telewizję Trwam jej programów na cyfrowym multipleksie w Polsce. Decyzja podjęta z pominięciem prawa oraz własnych przepisów ustalonych przez KRRiT jest dla Amerykanów polskiego pochodzenia i Polaków mieszkających w USA nie do zaakceptowania. KPA stwierdza, że jeśli interwencja w postaci złożonej rezolucji nie odniesie skutku, zamierza zwrócić się do Prezydenta USA oraz Departamentu Stanu o wyrażenie niezadowolony w imieniu Amerykanów wobec odpowiednich władz Rzeczypospolitej Polskiej.

NORWEGIA

• W Norwegii wyłoniono laureatów konkursu „Wybitny Polak” fundacji „Teraz Polska”. Kandydatów do nagrody zgłaszały organizacje, stowarzyszenia, związki polonijne oraz osoby prywatne w pięciu kategoriach: biznes, kultura, nauka, osobowość oraz młody Polak. Organizatorem konkursu „Wybitny Polak za Granicą” jest Fundacja Polskiego Godła Promocyjnego przy współpracy Senatu RP, MSZ, Kancelarii prezydenta RP i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Celem konkursu jest m.in. kreowanie pozytywnego wizerunku Polski na świecie. Norweska kapituła składająca się z ubie-

głorocznych zwycięzców i członków stowarzyszenia uci wybrała w tym roku pięciu laureatów. Za osobowość wyróżniono działacza polonijnego od wielu lat walczącego o obecność polskiego doświadczenia historycznego w świadomości norweskiej opinii publicznej, Eugeniusza Kurana. W dziedzinie kultury kapituła uhonorowała Lieva Igora Devolda, reżysera i wykładowcę w Szkole Filmowej w Lillehammer, organizatora wielu imprez związanych z polską i norweską kinematografią. W kategorii nauka zwyciężył antropolog społeczny, politolog, tłumacz – Jakub M. Godzimirski, od 1995 r. pracownik w Norweskim Instytucie Spraw Międzynarodowych (NUPI). Godzimirski ma w dorobku niezliczone publikacje naukowe, jak i rekordy w badaniach nad rosyjskim, polskim i norweskim systemem energetycznym. W kategorii biznes laureatem został honorowy przewodniczący Rady Programowej i dyrektor w Det Norske Veritas Certification AS DNV (jednostki certyfikacyjnej), Włodzimierz Biel. Jest pierwszym obcokrajowcem w 150-letniej historii firmy, mianowanym na tak wysokie stanowisko. Celem DNV jest ochrona zdrowia, życia ludzkiego, dóbr materialnych oraz środowiska. Firma jest również wiodącym weryfikatorem emisji gazów cieplarnianych w Europie.

BELGIA

• Rozpoczęła się V edycja konkursu „Polak Roku w Belgii”, w której nagrody zostaną przyznane w następujących kategoriach: kultura, działalność gospodarcza, działalność społeczna, młody Polak i nagroda internautów. Kandydatów mogą zgłaszać organizacje, stowarzyszenia, związki, a także indywidualne grupy osób (w tym ostatnim przypadku kandydat musi zostać poparty przez co najmniej 10 osób). Zgłoszenia kandydatów przyjmowane są do 30 kwietnia. Ogłoszenie nazwisk laureatów nastąpi 1 czerwca 2012 r. podczas koncertu galowego w Teatrze St. Michel w Brukseli. Więcej informacji na portalu: www.polonia.be

SZWECJA

• Po raz piąty organizowany jest Gokartowy Puchar Polonii Szwedzkiej. To cykl amatorskich zawodów organizowany w środkowej Szwecji pod auspicjami klubu PolKart przy Związku Polaków w Sztokholmie. Sponsorzy to Kongres Polaków w Szwecji, firma Däderman Bygg & Badrum oraz portal PoloniaInfo.se. Informacje i zapisy: e-mail: gokarty@gmail.com

KRZYŻÓWKA GŁOSU

Poziomo: 1) Podziemna to metro 6) Gotyk lub barok 7) Człoto kolumny 8) Andrut 9) Zasada, reguła 12) Ostona na lampę 15) Zapalny sznurek 16) Smutny wiersz 19) Dawniej: kandydat na męża 21) Piotr z obrazu Matejki 22) Skupisko medykamentów 26) Przeszedł na stronę wroga 29) Taniec kubański 30) Konkurent 31) Na szyi katolika 32) Dobry dowód niewinności 33) Starszy brat Mojżesza 34) Bokserski cios

Pionowo: 1) Blankiet lotto 2) Błękit nieba 3) Tkanina z kokonów 4) Nauka czytania nut głosem 5) Mały pies pokojowy 10) Obramowanie, obwódka 11) Zastąpił siennik 13) Stan pogotowia 14) Gnębienie ludu 17) Np. artyleryjski 18) „Stołówka” dla ptaków 19) Sprawdzian wiedzy 20) Przepływa przez Turyn 23) Rodzaj ogrodzenia 24) ...Stachura, poeta 25) Równik magnetyczny 27) Ziomek, krajan 28) Ukochana Romea

Litery z ponumerowanych na czerwono pól utworzą rozwiązanie

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Rozwiązanie krzyżówki 9/2012 GK: FERIE ZIMOWE

Pionowo: 2–temat, 5–kare, 7–sok, 8–lider, 9–wole, 10–syn, 11–gracz, 12–izolator, 17–emeryt, 18–garnuszek, 23–tombak, 27–flara, 28–pokos, 30–garb, 31–riksza, 32–ruada, 33–oczeko, 34–ruta, 35–awaria, 36–Adela, **Pionowo:** 1–okowy, 2–telegram, 3–mediator, 4–tarcza, 6–akonto, 13–zez, 14–lektorka, 15–team, 16–ryza, 19–apanaże, 20–Niagara, 21–szprot, 22–oferta, 24–osiowe, 25–bistro, 26–krawat, 29–obcas. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Po 22 kolejkach rozgrywek przewaga Legii nad Śląskiem Wrocław na czele tabeli piłkarskiej Ekstraklasy zmniejszyła się do 1 punktu. Wicelider odniósł zwycięstwo nad Cracovią 3:0. Pozostałe wyniki: Zagłębie Lubin – Widzew 1:0, Legia – Polonia Warszawa 0:0, Górnik Zabrze – ŁKS 0:0, PGE GKS Bełchatów – Wista 2:2, Jagiellonia Białystok – Lech 2:0, Ruch Chorzów – Podbeskidzie Bielsko-Biała 2:2, Lechia Gdańsk – Korona 0:0.

☺ Wista i Legia poczyniły duże kroki w drodze do półfinału piłkarskiego Pucharu Polski. W pierwszych meczach ćwierćfinałowych krakowianie wygrali z Lechem 1:0, a warszawianie pokonali Gryfa Wejherowo 3:0. W pozostałych meczach Ruch Zdzieszowice – Ruch Chorzów 1:4, Arka Gdynia – Śląsk Wrocław 2:0.

☺ Zdaniem brytyjskich mediów sprawa transferu Mateckiego do Middlesbrough FC jest przesądzona. Zawodnik Wisty zrobił pozytywne wrażenie na działaczach angielskiego klubu i pozytywnie przeszedł testy.

☺ Trwa zamieszanie wokół nowego kontraktu Lewandowskiego. Jeśli snajper Borussia Dortmund nie dostanie podwyżki, może odejść z klubu. Lewandowski w Borussii Dortmund zarabia 1,5 mln euro rocznie, czyli dwa razy mniej niż inne gwiazdy tej ekipy.

☺ Międzynarodowa Federacja Historyków i Statystyków Futbolu (IFFHS) opublikowała ranking najlepszych klubów

xxi w. (2001–12). Liderem jest hiszpańska FC Barcelona, a w pierwszej setce znalazła się jedna polska drużyna – Wista Kraków (87 miejsce). Na 121 pozycji znalazła się Legia, a na 190. Lech.

☺ „Kryształowa Kula” powędrowała do Norwegii. Ostatnia seria zawodów Pucharu Świata w biegach narciarskich w Falun przyniosła najpierw wygraną Bjoergen w sprincie. Na 10 km stylem klasycznym wygrała Kowalczyk. Wreszcie na tym samym dystansie stylem wolnym wygrała Bjoergen. W klasyfikacji generalnej Bjoergen wyprzedziła Kowalczyk o 270 pkt. Trzecia była Norweżka – Johaug. Justynę czeka teraz operacja kolana.

☺ Agnieszka Radwańska zakończyła udział w turnieju w Indian Wells (pula nagród 5,5 mln dol.) na ćwierćfinale, gdzie szans nie dała jej, niepokonana ostatnio, Azarenka. Mimo to Polka awansowała na najwyższe w swojej karierze 4 miejsce w rankingu WTA.

☺ Radwańska zajmuje natomiast 3 miejsce wśród najbogatszych tenisistek sezonu. Krakowianka zarobiła dotąd 932 tys. \$. Wyprzedzają ją Białorusinka Azarenka – 3,9 mln \$ oraz Rosjanka Szarapowa – 1,7 mln \$.

☺ Norweg Bardal został zwycięzcą klasyfikacji generalnej Pucharu Świata w skokach narciarskich. Miejsca Polaków: 5. Stoch, 19. Żyła, 35. Kot, 47. Zniszczoł, 50. Miętus, 56. Murańka.

☺ Do złota zabrakło niewiele... PGE Skra

Bełchatów uległa Zenitowi Kazań 2:3 w finale Ligi Mistrzów siatkarzy.

☺ Piłkarze ręczni Vive Targów Kielce wygrali 27:26 z Cimosem Koper (Słowenia) w meczu 1/8 finału Ligi Mistrzów. Z rozgrywek odpadła Orlen Wista Płock, która przegrała 24:27 z renomowanym THW Kiel (Niemcy).

☺ Niepowodzeniem zakończyła się bokserska wyprawa Proksy do Sheffield, gdzie przegrał niejednogłośnie na punkty z Walijszczykiem Hope'em i stracił tytuł mistrza Europy. Zdaniem obserwatorów Polak został przez sędziów skrzywdzony.

☺ Kotodziej pokonał wysoko na punkty Rumuna Ilie w walce podczas gali w Krynicy. Były to eliminacje do walki o mistrzostwo świata wagi junior ciężkiej.

☺ Czwarte zwycięstwo nad Comarch Cracovia osiągnęli hokeiści Ciarko P&B Bank KH Sanok, którzy w ten sposób zdobyli mistrzostwo Polski. To historyczny sukces zespołu z Podkarpacia, który po mistrzowski tytuł sięgnął po raz pierwszy. Walkę o trzecie miejsce rozstrzygnął siódmy mecz, w którym Aksam Unia Oświęcim zwyciężył JKH GKS Jastrzębie 3:2. Ekstraklasę hokejową opuścił Podhale.

☺ Polskie hokeistki na lodzie awansowały do mistrzostw świata Dywizji II A – w ostatnim meczu rozgrywanego w Seulu turnieju Dywizji II B rozgromiły RPA aż 18:0. Wcześniej nasze reprezentantki wygrały z Hiszpanią 4:3, Belgią 7:0, Islandią 7:2 i Koreą Płd 2:1. □

Groupement des Associations Polonaises d'Alsace

Fête Nationale, pèlerinage et nombreuses activités

L'assemblée générale du groupement des associations polonaises d'Alsace s'est tenue à la maison polonaise de Wittelsheim en présence de leurs présidents ou représentants et de l'aumônier Marian Kurnyta, en charge des paroisses polonaises.

Honorant la mémoire des membres disparus, la réunion se poursuit par l'adoption du compte de la dernière AG, présenté par Elzbieta Krawczyk, du bilan financier développé par Anna Lasek et confirmé par les réviseurs aux comptes Anne Senn et Patrice Dudaczyk.

Fête Nationale de la Pologne et Constitution du 3 mai 1791

Après le compte rendu d'activités, le président Alfred Kaluzinski donna lecture du calendrier des manifestations des associations pour l'année 2012.

Nombreuses et variées, tel que les spectacles concerts et voyages des groupes folkloriques, les animations et sorties des scouts, la Fête Dieu le 10 juin à Rixheim, le pèlerinage à Thierenbach le lundi de Pentecôte, 28 mai 2012, présidé par le curé Ryszard Gorski, qui fêtera son 30ème anniversaire de son sacerdoce.

Parmi les chorales, « Rossignol Forestier » de Pulversheim, fêtera son 80ème anniversaire de sa création le 30 septembre 2012.

La fête nationale de la Pologne, associée aux festivités de la Constitution polonaise du 3 mai 1791, seront commémorés à Pulversheim, dimanche 6 mai 2012. Au programme, l'office reli-

gieux à 10h30 en l'église St-Jean, avec la participation des écoles polonaises qui présenteront leur « Akademia », un repas pris en commun à partir de 12h à la salle polyvalente et le spectacle de chants et danses par le groupe folklorique « Aigle Blanc ».

La réunion se prolongea par la remise d'un chèque de 460€ par Alfred Kaluzinski aux associations ayant participé à l'organisation des festivités liées à la Fête Nationale en 2011. □

Alfred Kaluzinski

Un chèque pour les représentants de la chorale « Rossignol Forestie » et les « scouts Hufiec Alzacja »

phot. A. Kaluzinski

Legia Honorowa dla polskich grenadierów

13 marca 2012 r. w rezydencji ambasadora Francji w Polsce, pana François Barry Delongchamps, odbyła się uroczystość udekorowania orderem Legii Honorowej trzech grenadierów, uczestników walk w obronie Francji w 1940 roku.

1 Dywizja Grenadierów była pierwszą wielką jednostką Wojska Polskiego sformowaną we Francji po klęsce wrześniowej 1939 r. Począwszy od 14 czerwca 1940 r. Dywizja, wchodząca w skład XX Korpusu gen. Louisa Hubera, toczyła ciężkie walki odwrotowe, które rozpoczęły się na południe od Saarbrücken w ogólnym kierunku Holding-Schweix-Alberstroff-Dieuze-Lagarde-Baccarat-Raon-L'Étape-St. Dié. Najbardziej krwawe walki miały miejsce na pozycji obronnej na kanale Marna-Ren i Lagarde w dniach 17 i 18 czerwca 1940 r. Walki te polegały nie tylko na powstrzymaniu natarcia przeważających liczebnie wojsk

niemieckich, ale nawet na zmuszeniu ich do odwrotu poza linię bronionego kanału. O walkach 1 Dywizji Grenadierów napisał po latach generał André Prételat, dowódca 3 Armii Francuskiej: postawione zadanie wykonano w pełni, ponosząc znaczne straty i zadając przeciwnikowi nieporównywalnie większe! Nie tylko ocalała honor żołnierza polskiego, ale okryła się chwałą.

To najwyższe odznaczenie nadawane przez rząd francuski otrzymali 13 marca 2012 r. w Warszawie: Marian Dębogórski, Jerzy Piekarski i Tadeusz Wojciechowski. Czwartym z odznaczonych miał być Jerzy Szczepkowski, niestety stan zdrowia nie

pozwolił mu na przybycie po odbiór orderu, dlatego zostanie nim wkrótce odznaczony osobiście przez ambasadora w miejscu zamieszkania.

Odznaczenia nie doczekał Franciszek Dekiert, piąty z grenadierów wytypowany do otrzymania orderu Legii Honorowej.

1 Dywizja Grenadierów liczyła 580 oficerów, 2600 podoficerów i 13 tys. szeregowych. W trakcie kampanii francuskiej straciła 5200 żołnierzy. Aktualnie żyje 12 grenadierów, 10 w Polsce, 1 w Wielkiej Brytanii i 1 w Kanadzie. 6 z nich jest odznaczonych Legią Honorową. □

opr. i fot. Barbara Stettner-Stefańska

137. Pielgrzymka Polonii Europejskiej do Lourdes: 16–20 maja 2012

137. Europejska Pielgrzymka Polaków do Lourdes tradycyjnie już rozpocznie się w środę przed Wniebowstąpieniem Pańskim – tzn. 16 maja – a zakończy w niedzielę 20 maja.

Serdecznie zapraszamy do udziału w Pielgrzymce delegacje z każdego Polskiego Ośrodka Duszpasterskiego we Francji. Za przykładem św. Bernadety – Powiernicy Matki Bożej – podejmiemy szczegółowy temat: „Razem ze Św. Bernadetą odmawiamy Różaniec”.

Doniosłymi wydarzeniami tegorocznej Pielgrzymki będą:

- pierwszy zjazd Rad Duszpasterskich we Francji,
  - utworzenie Ogólnofrancuskiej Rady Duszpasterskiej,
  - powołanie Rady Polskiej Misji Katolickiej we Francji.
- Pielgrzymce przewodniczyć będą J. E. ks. abp Henryk Muszyński i ks. inf. Stanisław Jeż, Rektor PMK we Francji. Jak co roku, Polska Misja Katolicka proponuje Pielgrzym-

mom wyjazd z Paryża autokarem w środę 16 maja o godz. 20 i powrót w niedzielę 20 maja, godz. 22.

Koszt udziału w Pielgrzymce: 1. autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem – 272 euro; 2. noclegi z utrzymaniem + opłata pielgrzymkowa – 177 euro; 3. opłata pielgrzymkowa od osoby – 20 euro (dla osób i grup, które same organizują sobie dojazd, hotel i utrzymanie); 4. specjalna oferta dla dzieci (4–11 lat): autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem: jedno dziecko – bezpłatnie (jeśli jedzie z rodzicami); drugie i następne –50% (jeśli jedzie z rodzicami).

Zgłoszenia prosimy kierować do PMK we Francji. 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris. Tel. 01 55 35 32 32, fax. 01 42 96 19 89, e-mail: pmk@club-internet.fr

Czeki prosimy wystawić na konto: Aumônerie Polonaise Rectorat C.C.P. 041 PARIS 23 343 69 N z dopiskiem „Pielgrzymka do Lourdes”. □

Hélène Niewiadomy a fêté 95 ans

Alfred Kaluzinski

Née le 24 février 1917, au sein de la famille François Janczak tué à la mine en 1940 et Mathilde Janiszewski, une fratrie de 5 enfants, arrivé en France en 1925, Hélène Niewiadomy vient de fêter son 95ème anniversaire.

De son union avec Stanislas Niewiadomy en 1936, sont nés 2 filles, Lydia et Simone, 6 petits-enfants et 8 arrière petits enfants.

Choriste depuis 1932

En 1932, elle a rejoint la chorale d'expression polonaise « Róża Leśna », mettant ainsi sa ferveur, sa foi, au service de Dieu. Depuis maintenant 80 ans qu'Hélène, par tous temps, est présente aux messes dominicales et l'église St-Christophe, aux autres cérémonies religieuses, aux répétitions, n'hésitant pas à monter les 15 marches de l'escalier en colimaçon, prendre sa place au milieu de ses amis choristes, de la présidente Anna Senn, du directeur Patrice Panek et de l'organiste Jean-Michel Panek.

C'est ainsi, après une messe d'actions de grâces célébrée par le père Michal Dziedzic, Hélène Niewiadomy et ses amis choristes, des chorales « Dzwon Zygmunta » et « Lutnia », se sont retrouvés autour d'un repas en commun, ponctué, comme il se doit, de chants.

Nos plus sincères félicitations à Hélène. □

Hélène Niewiadomy, au milieu des choristes

Rekolekcje Wielkopostne

PARAFIA MIŁOSIERDZIA BOŻEGO
(Paryż XVII – 20, rue Legendre)

1 kwietnia (Niedziela Palmowa):

9³⁰ (krypta) – Msza św. z homilią;
11⁰⁰ (krypta) – Msza św. z homilią;
17⁰⁰ (kaplica) – Gorzkie Żale z nauką rekolekcyjną; 18⁰⁰ (kaplica) – Msza św. z homilią;

2 kwietnia (poniedziałek):

19⁰⁰ (kaplica) – Msza św. z homilią;
Koronka do Miłosierdzia Bożego i Nauka rekolekcyjna;

3 kwietnia (wtorek):

18⁰⁰ (krypta) – Spowiedź; 19⁰⁰ (krypta) – Msza św. z homilią i zakończenie rekolekcji.

*Rekolekcje prowadzi
ks. dr Tomasz Bieliński*

RAZEM ZE ŚWIĘTĄ BERNADETA
ODMAWIAMY RÓŻANIEC

POLSKIE ZJEDNOCZENIE KATOLICKIE

DEKANAT PÓŁNOCNEJ FRANCJI

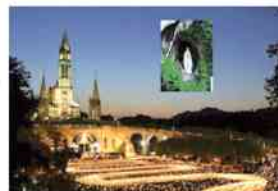
ZAPRASZA DO LOURDES

**Z OKAZJI 137-MIĘDZYNARODOWEJ
PIELGRZYMKI
POLSKIEJ MISJI KATOLICKIEJ WE FRANCJI
(14 - 21.05.2012)**

Wyjazd z Lens, Harnes, Billy-Montigny, Douges poniedziałek 14 maja po południu.

CENA: 420€

obejmuje:
- podróż wygodnym autokarem.
- noclegi z utrzymaniem
w Hotelu EUROPE.
- opłata pielgrzymkowa P.M.K.
zapisy do Niedzieli 6 maja 2012 r.

SIÈGE SOCIAL DU P.Z.K.:

MISSION CATHOLIQUE POLONAISE
19, rue de Saint Claude
62440 HARNES

☎: 0321780370
0612185192

BIURO TŁUMACZEŃ W. A. KOCZOROWSKI

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)
tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).
Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

PODRÓŻE DO POLSKI

* **IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. **01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!**

* **LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,
WROCLAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. **01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50**

Kurs komputerowy: marzec-kwiecień

Kurs II stopnia: *Programy w praktyce biurowej i domowej*

• Edytor tekstowy Word; • Arkusz kalkulacyjny Excel

Jednostka dydaktyczna:

Studium Filozoficzno-etyczno-społ. im. Jana Pawła II

263 bis rue Saint Honoré, 75001 Paris
tel. 01 42 60 66 58, e-mail: studiumkul@free.fr

Prowadzący zajęcia: mgr inż. Krzysztof Dudek

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIERDZIA

Mme Hydrynska Jadwiga –	20 €
Parafia Iriel – ks. Tomasz Sokół –	126 €
Parafia Paryż XII –	54 €
Mr Christian Poninski –	100 €
Parafia Paryż XIX – ks. Andrzej Kołodziejczak –	376 €
Mme Ewa Rymarczyk –	50 €
Mle Jadwiga Skarzyńska –	100 €
Mr Ostrowski Józef –	150 €
Mr ou Mme Alfred Dulowski –	50 €
Mle Piskorz Elżbieta –	20 €
Mlle Małgorzata Materna –	20 €
Parafia Potigny – ks. Jerzy Gubernat –	80 €
Parafia Mondeville – ks. Jerzy Gubernat –	72 €
Parafia Bruay La Buisserie – ks. Jan Kатуża SChr –	250 €
Mr Jean Dubos –	100 €
Mr Richard Albert –	20 €
Mr Ludomir Dakowski –	20 €
Parafia Amiens – ks. Piotr Szot –	240 €
Irena i Marian Wszotek –	100 €
Stanisława i Zbigniew Zubrzycki –	50 €
Joanna Woźniczka –	20 €
Parafia Paryż XVII – ks. Ryszard Górski –	560,78 €
Mme Sophie Goszka –	100 €
Mr Laurent Gence –	50 €
Parafia Versailles – ks. Łukasz Skawiński –	161 €
Parafia Rouvroy – ks. Adam Szymczak SChr –	128,90 €

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise,
263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS

Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”

Cafe Restaurant **Couverts Montmartre** Serwujemy kuchnię Włoską i Polską

Godziny otwarcia:
12⁰⁰ do 15⁰⁰ oraz 19⁰⁰ do ostatniego klienta

Dni otwarcia: od poniedziałku do soboty

25, rue Turgot ; 75009 Paris (M°: Anvers)
tel. 01 48 74 68 14; 06 99 09 30 71
e-mail: couverts-montmartre@orange.fr

Studium Filozoficzno-Etyczno-Społeczne im. Jana Pawła II
Association des Amis de la Philosophie Classique
zapraszają na

SPOTKANIE Z POEZJĄ ZBIGNIEWA SZCZĘBARY

„CYRENEJCZYK TRZECIEGO
TYSIĄCLECIA”

Autorska prezentacja wierszy
polskiego poety i filozofa
w holdzie błogosławionemu
Janowi Pawłowi II
w siódmą rocznicę śmierci

Niedziela, 15 kwietnia 2012 godz. 17.00

Kościół Polski pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny
263 bis, rue Saint-Honoré • 75001 PARIS, M° Concorde lub Madeleine

Serdecznie zapraszamy

PRZEWÓZY

FRANCJA - POLSKA

monikabus@interia.eu
Polska: +48 (15) 84 22 885
+48 (0) 602 358 007
Francja: 06 21 12 48 55

wyjazdy w każdą niedzielę
paczki odbieramy i dostarczamy
na terenie całej Polski

PRZEWÓZY OSÓB - PACZEK - PRZESYŁEK - TRANSPORT AUT - PRZEPROWADZKI

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60
udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...
Poradnictwo legalne

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” – 4 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9–12h30 i 15–18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

PARYZ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

WYJAZDY DO POLSKI 7 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:
14³⁰ - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,
16⁰⁰ - reszta Polski; w sumie 120 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

LE CINQUIÈME
CRAYON

Projektowanie graficzne
www.CinquiemeCrayon.eu

Zadbamy o profesjonalny wizerunek Twojej firmy!

Strony www, środki komunikacji, druk wielkoformatowy...

TŁUMACZ PRZYSIĘGLY INFORMACJE PRAWNE

S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego,
ekspert sądowy

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris

Tel. 06 17 98 60 20, tel/fax 01 43 06 00 70, bocianowski@sfr.fr

Sprawy administracyjne, małżeńskie, emerytalne,
spadkowe i notarialne we Francji i w Polsce

Poradnia Psychologiczna

przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.

École Privée NAZARETH Szkola Języka Francuskiego

21 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris
przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia
Zajęcia wieczorne i sobotnie - 20, rue Legendre, Paris 17

status studenta

Zapisy na II semestr 2011/2012 w styczniu i lutym 2012 r.!

☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15

COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX
enseignement individuel ou en groupe, traductions.

Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikacyjnych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

www.nazarethfamille.fr

WYWÓZ GRUZU (110 €) - TRANSPORT MATERIAŁÓW I PRZEPROWADZKI (50 €) - ładowność 1,7 t. 11 m³.

- wynajem auta osobowego z szoferem
- dowóz na lotnisko (ceny do uzgodnienia)

TE-MAR

06 68 03 50 45

SOBCZYK ANNA - SPRAWY URZĘDOWE:

- CAF, RSA, CMU
- Pôle Emploi, Chômage
- Telefon, Internet, Bank
- Pośrednictwo w kredytach mieszkaniowych
- CV, listy motywacyjne, podania

Tel. 06 66 42 64 08 - pon-sob od 10 h 00 do 20 h 00

e-mail: sobczykanna@yahoo.pl

SIRET: 524 219 854 000 14

POMOC W SPRAWACH URZĘDOWYCH (CAF, CMU, RSA itp.) TŁUMACZENIA

P. Orłowska

tel. 06 03 57 18 37

e-mail: patrycjak31@wp.pl

❁ WYWÓZ GRUZU. TRANSPORT. 120€ - 60€!
T. 06.20.03.34.85

S A R L F R A N - P O L M . A .

Sprzedaż artykułów polskich

Dystrybucja hurtowa, detaliczna, realizacja indywidualnych zamówień okolicznościowych

**ciasta • wędliny • ryby • pieczywo • nabiał •
słodczyce • napoje • prasa • książki • filmy DVD**

Regularne dostawy świeżych towarów z Polski.

Towary na zamówienie z dostawą do domu gratis* Zapraszamy codziennie
w godzinach od 9⁰⁰ do 20⁰⁰ *przy zamówieniu minimum 50 €

230 rue Paul et Camille Thomoux, 93330 Neuilly sur Marne;
tel. 06 66 64 50 25, 09 81 11 17 39 lub 06 42 83 53 59; www.fran-pol.com

SARL Au Capital de 50 000 €, N°SIRET: 498 769 801 00016; R.C.S. BOBIGNY APE 552 P

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien-dentiste

33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

(mówimy po polsku)

Pour votre
publicité dans

contactez :

35, av. St-Germain des Noyers 77400 ST-THIBAUT DES VIGNES Tél. 01 60 07 43 43 Fax. 01 60 07 05 06 - www.edirel.fr

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 14 (2450) : 1 4 2012

Commission paritaire N°: 0515 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkcat@club-internet.fr; www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, s. Natanaela Modzelewska.

Druk (Imprimerie): INDICA - 26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression) : 21.3.2012

Inf. o prenumeracie na str. 3

Wielkanoc 2012 w Domach Polskiej Misji Katolickiej

Triduum Paschalne w Domu PMK w La Ferté sous Jouarre

31, rue d'Hugny; 77260 La Ferté sous Jouarre

Wielki Czwartek – Kolacja: 18³⁰, Msza św. Wieczery Pańskiej: 19³⁰, Adoracja. **Wielki Piątek** – śniadanie: 8³⁰, obiad: 13⁰⁰, Droga Krzyżowa: 15⁰⁰, kolacja: 18³⁰, Liturgia Męki Pańskiej: 20⁰⁰. **Wielka Sobota** – śniadanie: 8³⁰, obiad: 13⁰⁰, Poświęcenie pokarmów: 11⁰⁰, Liturgia Wigilii Paschalnej: 18⁰⁰, kolacja świąteczna (po procesji rezurekcyjnej). **Niedziela Zmartwychwstania** – śniadanie: 8³⁰, Msza św.: 11⁰⁰, obiad 13⁰⁰, kolacja: 19⁰⁰. **Poniedziałek Wielkanocny** – śniadanie: 8³⁰, Msza św.: 11⁰⁰, obiad świąteczny: 13⁰⁰. **Pobyty:** Dzień zwykły (nocleg + wyżywienie) – 50 €; Dzień świąteczny (nocleg + wyżywienie) – 75 €; podróż we własnym zakresie. **Informacje i zapisy:** tel/fax 01 60 22 03 76; e-mail: pmk.laferte@free.fr

Wielkanoc na Korsyce – Dom PMK św. Jacka

20200 Santa Maria Di Lota; Lieu dit Miomo, Bastia

Liturgia Wielkiego Tygodnia i Oktawy Wielkanocnej w j. polskim. Możliwość uczestnictwa w tradycyjnej korsykańskiej liturgii polifonicznej Wielkiego Tygodnia (w j. francuskim i korsykańskim). **Wielki Czwartek** – Złożenie Jezusa do ciemnicy i Liturgia przy ciemnicy, procesja wieczorna z pochodniami. **Wielki Piątek** – propozycja wyjazdu do Sartren (z noclegiem w klasztorze kapucynów) na tradycyjną liturgię Wielkopiątkową „Catenacciu” – pątnik niesie krzyż uliczkami miasteczka w ramach osobistej pokuty. Powrót do Domu św. Jacka na Liturgię Wielkiej Soboty.

Pobyty: dzień zwykły (pełne wyżywienie) – 30 € + cena za wybrany pokój; dzień świąteczny (pełne wyżywienie) – 40 € + cena za wybrany pokój; podróż we własnym zakresie.

Informacje i zapisy: tel. 04 95 33 28 29; e-mail: mshcorse@aol.com

Triduum Paschalne w Lourdes

Dom Polski „Bellevue”

Route de Barthès; 65100 Lourdes

Wielki Czwartek – kolacja: 18³⁰, Msza św. Wieczery Pańskiej w kaplicy: 20⁰⁰; Adoracja. **Wielki Piątek** – śniadanie: 8³⁰, obiad: 12³⁰, Nowenna do Miłosierdzia Bożego, Droga Krzyżowa: 15⁰⁰, kolacja: 18³⁰, Celebracja Męki Pańskiej w kaplicy; Adoracja: 20⁰⁰. **Wielka Sobota** – śniadanie: 8³⁰, obiad: 12³⁰, poświęcenie pokarmów: 15⁰⁰, kolacja: 18³⁰, Wigilia Paschalna w kaplicy: 20⁰⁰. **Niedziela Wielkanocna** – śniadanie: 8³⁰, Msza św. w kaplicy: 10⁰⁰, obiad: 13⁰⁰, kolacja: 19⁰⁰. **Poniedziałek Wielkanocny** – Msza św. w kaplicy: 7⁰⁰, śniadanie: 8³⁰, Msza św. w kaplicy: 11⁰⁰, obiad: 13⁰⁰, kolacja: 19⁰⁰.

Dla chętnych: możliwość obejrzenia filmów na temat Objawień Matki Bożej w Lourdes, życia świętej Bernadetty Soubirous, jak również o życiu Jana Pawła II. Przejście „śladami Świętej Bernadetty” – zwiedzanie miejsc związanych z Rodziną Soubirous pod przewodnictwem ks. kapelana Kazimierza Kopacza. Wyjazd w Pireneje: Pont d'Espagne.

Pobyty: dzień zwykły – 41 € od osoby, dzień świąteczny – 50 € od osoby; podróż we własnym zakresie. **Informacje i zapisy:** tel. 05 62 94 91 82; e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr

Wielkanoc w Dinard – Villa „La Vistule”

5, Rue De La Vistule; 35800 Dinard-St. Enogat

Wielka Sobota – Poświęcenie pokarmów: 15⁰⁰, **Wielkanoc** – Msza św.: 18⁰⁰.

Pobyty: Dzień zwykły (nocleg+śniadanie) – 30 € + 12 € obiadokolacja. Dzień świąteczny – 30 € (nocleg ze śniadaniem) + 40 € obiad i kolacja. Dojazd we własnym zakresie.

Informacje i zapisy: tel. 02 36 14 83 38 lub 01 55 35 32 22; e-mail: la.villa.vistule@onet.eu

APEL O „DAR MUZYCZNY” dla Domu Polskiego w Lourdes

Edward Papalski

Apel p. Edwarda Papalskiego o naszą polonijną fiarę na zakup po odpowiednim instrumentu muzycznego na potrzeby ywiewskich i religijnych uroczystości w Domu Polskim, w Mi. j. Katolickim, w Lourdes znalazłszybyki i pozycytyw. ydzew.

Każdy z Czytelników Głosu Katolickiego, każdy z Państwa, komu leży na sercu nasze wspólnotowe, polonijne dobro, może swym darem, swą ofiarą, włączyć się w akcję zbiórki funduszy na zakup instrumentu muzycznego do naszego polskiego Domu Pielgrzyma w Lourdes, u stóp Matki Boskiej z Groty Massabielskiej, zainicjowaną 1 stycznia 2012 r. przez pana Edwarda Papalskiego. Pierwsze dary, za które pomysłodawca i siostry z Domu PMK w Lourdes składają serdeczne „Bóg zapłać”, już wptynęły i zostały zdeponowane na koncie Association Concorde-Paris (Darczyńcy otrzymują odpowiednie **pokwitowania**, które służą mogą do **obniżenia podatku od zarobku – réduction d'impôt**).

Jeszcze raz serdecznie zachęcamy miłośników nie tylko muzyki, ale wszelkich polskich uroczystości i pięknych ceremonii, do szlachetnego gestu i udziału w zapoczątkowanej zbiórce. Wpłaty proszę

kierować na adres: Association Concorde – Maison Bellevue – Route de Barthès, 65100 Lourdes. „Bóg zapłać”

Dalsi ofiarodawcy (II):

Danuta i Bronisław Krzemianowski (Landes)	– 100 €
Barbara Walasek (Gironde)	– 50 €
Ewa i Mariusz Harasimiuk (Pyrénées-Atlantiques)	– 50 €
Janusz Kotacz (Gironde)	– 50 €
Leopold Ptowicki (Val d'Oise)	– 400 €
Dawni śpiewacy chóru "Millenim" – Marles-Calonne-Auchel (Pas de Calais)	– 100 €

„...Zincząc Pańską życzliwość oraz zamitowanie do muzyki, mam nadzieję, że zachęci Pan i innych, aby wpisali się na listę Fundatorów... Pozdrawiam i zapewniam o mojej modlitwie.”

(z Listu ks. inf S. Jeża, rektora PMK we Francji)

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

2–8 kwietnia 2012

PONIEDZIAŁEK 2 KWIETNIA

6⁰⁵ Makłowicz w podróży – magazyn kulinarny 6⁴⁰ Jan Paweł II i Jego przyjaciel – dokument 7³⁵ Las bliżej nas – magazyn 7⁵⁵ Urwisy z Doliny Młynów(2) – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Smaki polskie – magazyn 10⁵⁰ Flesz historii – reportaż 11¹⁰ Tygodnik.pl – magazyn 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Blondynka – serial 13⁴⁵ Salon Polonii – magazyn 14³⁰ Ukryte życie Jezusa – dokument 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16¹⁰ Film dokumentalny 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress – magazyn 17⁵⁵ Koncert zespołów Kosmo i Finsky 18²⁰ Tajemnica Jana Pawła II – dokument 18⁵⁰ Skarby nieodkryte – teleturniej 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Proszę słońca – serial 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Życie nad rozlewiskiem – serial 21³⁵ Informacje kulturalne 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Szansa na Sukces 23⁴⁵ Tomasz Lis na żywo 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Urwisy z Doliny Młynów – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 3 KWIETNIA

6⁰⁵ Smaki czasu z Karolem Okrasą 6⁴⁰ Dokument 7²⁵ Saga rodów – magazyn 7⁵⁵ Szaleństwo Majki Skowron – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Smaki polskie – magazyn 10⁵⁵ Informacje kulturalne 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Głęboka woda – serial 13⁴⁵ Szansa na Sukces 14⁴⁵ Tomasz Lis na żywo 15⁴⁰ Złotopolscy – telenowela 16¹⁵ Tygodnik Kulturalny – magazyn 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress – magazyn 17⁵⁵ Tele PRLe – widowisko 8⁵⁵ Klimaty i smaki – program poradnikowy 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁰ Pogoda 20⁴⁵ Ojciec Mateusz – serial 21³⁵ Informacje kulturalne 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Koncert Macieja Maleńczuka 23⁴⁵ Buty do nieba – dokument 0¹⁵ Poranek z Euro 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Szaleństwo Majki Skowron – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 4 KWIETNIA

6⁰⁵ Tajemnica Jana Pawła II – dokument 6⁴⁰ Czerwony dywan – reportaż 7⁰⁵ Sztuka życia 7³⁰ Wilnoteka – magazyn 7⁵⁰ Podróż

za jeden uśmiech – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Smaki polskie – magazyn 10⁵⁵ Informacje kulturalne 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Życie nad rozlewiskiem – serial 13⁴⁵ Kabaretowy Klub Dwójki – widowisko 14⁴⁵ Kto za to zapaści? – Program Tadeusza Mosza i Jana Wróbla 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16¹⁰ Kultura Głupcze – magazyn 16⁴⁰ Notacje – dokument 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress – magazyn 17⁵⁵ Kraj się śmieje – program kabaretowy 18⁵⁵ Wilnoteka – magazyn 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Warto kochać – serial 21³⁵ Informacje kulturalne 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Kabaretowy Klub Dwójki – widowisko 23⁵⁰ Na pierwszym planie – program publicystyczny 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Podróż za jeden uśmiech – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 5 KWIETNIA

6⁰⁵ Weekendowy magazyn filmowy 6³⁵ Tygodnik Kulturalny – magazyn 7²⁵ Słownik polsko@polski 7⁵⁵ Trzy Szalone Zera – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Smaki polskie – magazyn 10⁵⁵ Informacje kulturalne 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁴⁵ Młynarski Absolutnie 14⁴⁵ Na pierwszym planie – program publicystyczny 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁵ Weekendowy magazyn filmowy 16³⁰ Sztuka życia 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress – magazyn 17⁵⁵ Kraj się śmieje – program kabaretowy 18⁵⁵ Alchemia zdrowia i urody – magazyn 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Sfera – film 21⁴⁰ Informacje kulturalne 22⁰⁰ Polonia 24 22⁴⁵ Pitbull – serial 23⁴⁰ Efekt Chopina – dokument 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Trzy Szalone Zera – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 6 KWIETNIA

6⁰⁵ Dwie strony medalu – serial 6⁴⁰ Warto kochać – serial 7³⁰ Trwajmy w tradycji ojców – reportaż 8⁰⁰ Bukolandia – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Smaki polskie – magazyn 10⁵⁵ Informacje kulturalne 11¹⁰

Polonia 24 11⁴⁰ Galeria – serial 12⁰⁵ Dwie strony medalu – serial 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁴⁵ Zaczęły gwiazdy 14²⁰ Efekt Chopina – dokument 15¹⁵ Smaki polskie – magazyn kulinarny 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16¹⁰ Tajemnica Grobu Pańskiego 17⁰⁰ Galeria – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Euroexpress – magazyn 17⁵⁵ Na dobre i na złe – serial 18⁵⁰ Jesteś który Jesteś 19¹⁵ Dwie strony medalu – serial 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Informacje kulturalne 21⁰⁰ Droga Krzyżowa w Rzymskim Koloseum 22⁴⁵ Polonia 24 23²⁵ Faustyna – film fabularny 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Bukolandia – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 7 KWIETNIA

6¹⁵ Złotopolscy(5) – telenowela 8³⁵ Polonia 24 9¹⁵ W piątą stronę świata – serial 10¹⁰ Załoga Eko – magazyn 10⁴⁰ Kuchnia polska – serial 11⁴⁵ Pamiętaj o mnie 12⁰⁵ Tajemnica Grobu Pańskiego 12⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 13⁴⁰ Smaki czasu z Karolem Okrasą 14¹⁰ Na dobre i na złe – serial 15¹⁰ Stuligrosza szkoła przetrwania 15⁵⁵ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁴⁵ Program rozrywkowy 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁰ Sport 20²⁵ Pogoda 20³⁰ Orędzie Wielkanocne 20⁴⁵ Głęboka woda – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polonia 24 22²⁵ Mała wielka miłość – film obyczajowy 0²⁰ Jesteś który Jesteś 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 8 KWIETNIA

6⁰⁵ Galeria(5) – serial 8²⁵ Polonia 24 8⁵⁵ Ziarno – magazyn 9²⁵ Szkoła na Słonecznej – serial 10⁰⁰ Watykan – Msza św. Zmartwychwstania Pańskiego – Błogostawieństwo Urbi et Orbi 12⁴⁰ Pamiętaj o mnie 13⁰⁵ W ostatniej chwili – dokument 14¹⁰ Mała wielka miłość – film obyczajowy 16¹⁰ Program rozrywkowy 16⁵⁵ Skarby nieodkryte – teleturniej 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁴⁵ Program rozrywkowy 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁰ Sport 20²⁵ Pogoda 20⁴⁰ Blondynka – serial 21³⁰ Pamiętaj o mnie 21⁵⁰ E=MC2 – komedia 23³⁵ Program rozrywkowy 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

W GALERII GŁOSU KATOLICKIEGO

Niech się stanie wola Twoja...

Przewodnik po Triduum Paschalnym

str. 11